પ્રકાશન નં. ૬

مختصر کتاب الکبائر

મુખ્તસર કિતાબુલ-કબાઈર

તાલીફ : ઈમામ શમ્સુદીન ઝહબી રહ.

ગુનાહે-કબીરા

(ગુજરાતી લિપિયાંતર)

Islamic Information Centre-Kutch

પ્રકાશન નં. ૬ Mukhtasar Kitabul-Kaba'air

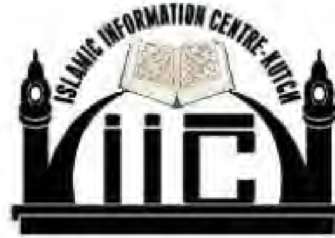
મુખ્તસર કિતાબુલ-કબાઈર

તાલીફ : ઈમામ શમ્સુદીન ઝહબી રહ.

ઉર્દૂ તરજૂમા : સઈદ અહમદ કમરુઝ્-ઝમાં

ગુનાહે-કબીરા

ગુજરાતી લિપિયાંતર : મુહમ્મદ જમાલ પટીવાલા

ઈસ્લામિક ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર-કચ્છ

હોટલ નૂરાની પાસે, ડાંડા બજાર, ભૂજ (કચ્છ)

મો. : 8401786172 Blog : iickutch.blogspot.in

Mukhtasar Kitabul-Kaba'air

Imam Shamsuddin Zahabi R.A.
Urdu Translation : Sae'ed Ahmad Qamaruz-Zaman
Gujarati Lipiyantar : Muhammad Jamal Patiwala

–: Publisher :–
ISLAMIC INFORMATION CENTRE - KUTCH
Near Hotel Noorani, Danda Bazar, BHUJ (Kutch, Gujarat)
Mobile : 8401786172 Blog : iickutch.blogspot.in

પ્રથમ આવૃત્તિ : પ્રત : ૧૦૦૦, મે-૨૦૧૩
બીજી આવૃત્તિ : પ્રત : ૧૦૦૦, નવેમ્બર-૨૦૧૭

પૃષ્ઠ : ૫૬

મુદ્રક : યુનિક ઓફસેટ, અહમદાબાદ.

ફેહરિસ્ત

મુકદમા

اِنَّ الۡحَمۡدَ لِلّٰهِ، نَحۡمَدُهٗ، وَنَسۡتَعِيۡنُهٗ، وَنَسۡتَغۡفِرُهٗ، وَنَعُوۡذُ بِاللّٰهِ مِنۡ شُرُوۡرِ اَنۡفُسِنَا وَمِنۡ سَيِّئَاتِ اَعۡمَالِنَا، مَنۡ يَّهۡدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ، وَمَنۡ يُّضۡلِلۡ فَلَا هَادِيَ لَهٗ، وَاَشۡهَدُ اَنۡ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحۡدَهٗ لَا شَرِيۡكَ لَهٗ وَ اَشۡهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُهٗ وَرَسُوۡلُهٗ. اَمَّا بَعۡدُ :

(ઈન્નલ્ હમ્દ લિલ્લાહ, નહ્મદુહુ, વ-નસ્તઈનુહુ, વ-નસ્તગ્ફિરુહુ, વ-નઊઝુ બિલ્લાહિ મિન્ શુરૂરિ અન્ફુસિના વ-મિન્ સય્યિઆતિ અઅ્માલિના, મંય્યહ્દિહિલ્લાહુ ફ-લા મુઝિલ્લ-લહુ, વ-મંય્યુઝ્લિલ્ ફ-લા હાદિય લહુ, વ-અશ્હદુ અન્-લા-ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વ-હ્દહુ લા-શરીક લહુ, વ-અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદન્ અબ્દુહુ વ-રસૂલુહુ, અમ્મા બઅ્દ –)

યા ઐયુહલ્લઝીના આમનૂત્-તકુલ્લાહ હક્ક તુકાતિહિ, વ-લા તમૂતુન્ન ઈલ્લા વ-અન્તુમ્ મુસ્લિમૂન. (આલે ઈમરાન : ૧૨)

"અય ઈમાનવાલોં ! અલ્લાહ સે ડરો, જૈસા કિ ડરને કા હક્ક હૈ, ઔર તુમકો મૌત ન આયે, મગર ઈસ હાલમેં કિ તુમ મુસલમાન હો."

યા ઐયુહન્નાસુત્-તકૂ રબ્બકુમુલ્લઝી ખલકકુમ્ મિન્ નફ્સિંવ્-વાહિદતિંવ્-વ-ખલક મિન્હા ઝવ્જહા વ-બસ્સ મિન્હુમા રિજાલન્ કસિરંવ્-વ નિસાઆ, વત્તકુલ્લાહલ્લઝી તસા-અલૂન બિહી વલ્-અર્હામ ઈન્નલ્લાહ કાન અલઈકુમ્ રકીબા. (નિસા : ૧)

"અય લોગોં ! અપને પરવરદિગાર કા તકવા ઈખ્તિયાર કરો, જિસને તુમ (સબ)કો એક હી જાન સે પૈદા કિયા ઔર ઉસીસે ઉસકા જોડા બનાયા ઔર ઉન દોનોં સે બા-કસરત મર્દ ઔર ઔરતેં ફૈલા દિયે ઔર અલ્લાહ કા તકવા ઈખ્તિયાર કરો, જિસકે

વાસ્તે સે એક-દૂસરે સે માંગતે હો, ઔર કરાબતોં કે બાબ મેં ભી (તકવા ઈખ્તિયાર કરો) બેશક અલ્લાહ તુમ પર નિગરાં હૈ."

"યા ઐયુહલ્લઝીન આમનૂત્તકુલ્લાહ વ-કૂલૂ કવ્લન્ સદીદા. યુસ્લિહ લકુમ્ અઅ્માલકુમ્ વ-યગ્ફિર લકુમ્ ઝુનૂબકુમ્ વ-મંય્-યુતિઈલ્લાહ વ-રસૂલહુ ફકદ્ ફાઝ ફવ્ઝન્ અઝીમા." (અહ્ઝાબ : ૭૦-૭૧)

"અય ઈમાનવાલોં ! અલ્લાહ સે ડરો ઔર રાસ્તી કી બાત કરો. (અલ્લાહ) તુમ્હારે આ'માલ દુરસ્ત કર દેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહ મુઆફ કર દેગા ઔર જિસ કિસીને અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ કી ઈતાઅત કી, સો વો બડી કામિયાબી કો પહુંચ ગયા."

અમ્મા બાદ –

બેહતરીન કલામ અલ્લાહ તઆલા કી કિતાબ હૈ, ઔર બેહતરીન તરીકા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ્ કા તરીકા હૈ, ઔર બદતરીન ચીઝેં બિદઅતેં હૈં, ઔર (દીન મેં) હર ઈજાદકરદા ચીઝેં બિદઅત હૈ ઔર હર બિદઅત ગુમરાહી હૈ ઔર હર ગુમરાહી કા અંજામ જહન્નમ હૈ.

ઈરશાદે ઈલાહી હૈ :

"ઈન્ તજ્તનિબૂ કબાઈર મા-તુન્હવ્ન અન્હુ નુકફ્ફિર અન્કુમ્ સય્યિઆતિકુમ્ વ-નુદ્ખિલ્કુમ્ મુદ્ખલન્ કરીમા." (નિસા : ૩૧)

"અગર તુમ ઉન બડે ગુનાહોં સે જો તુમ્હેં મનઅ કિયે ગયે હૈં, બચતે રહો તો હમ તુમ સે તુમ્હારી (છોટી) બૂરાઈયાં દૂર કર દેંગેં ઔર તુમ્હેં એક ઈઝ્ઝત કી જગહ દાખિલ કર દેંગેં."

ઈસ આયતે-કરીમા મેં અલ્લાહ તઆલા ને ઈસકા વઅ્દા ફરમાયા હૈ કે જો શખ્સ કબીરા ગુનાહોં સે ઈજ્તિનાબ કરે, તો વો ઉસકો અપની મરઝી ઔર ફઝ્લો-કરમ સે જન્નત મેં દાખિલ કરેગા, ક્યૂં કે સગીરા ગુનાહ પંજ વક્તા નમાઝોં ઔર નમાઝે-જુમ્આ ઔર રમઝાન કે રોઝોં કી પાબંદી કી વજહ સે મુઆફ કર દિયે જાતે હૈં, જિસકી દલીલ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા યે ઈરશાદ હૈ :

"પંજ વક્તા નમાઝેં, જુમ્આ સે જુમ્આ તક, ઔર રમઝાન સે રમઝાન તક

કી ઈબાદતેં ઈસ દરમિયાન કે સારે ગુનાહોં કે લિયે કફ્ફારા હોતી હૈં, બશર્ત યે કે કબીરા ગુનાહોં સે ઈજ્તિનાબ કિયા જાયે."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને ઈસકો રિવાયત કિયા હૈ.)

ઈસ સે બખૂબી અંદાઝા હોતા હૈ કિ ગુનાહે-કબીરા સે એહ્તિરાઝ ઈન્તિહાઈ અહમ ચીઝ હૈં (ઈસ તંબીહા કે સાથ કે તૌબા વ ઈસ્તિગફાર કે બાદ ગુનાહે-કબીરા બાકી નહીં રહ જાતે ઔર ગુનાહે-સગીરા મુસલસલ કરને સે સગીરા હી બરકરાર નહીં રહતા, જૈસા કિ એહલે ઈલ્મ ને બયાન ફરમાયા હૈ.)

કબીરા ગુનાહ સે એહ્તિરાઝ (બચને) વ ઈજ્તિનાબ (દૂર રહને) કે લિયે હમેં ઉનકા જાનના ઈન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ, ચુનાંચે હઝરત હુઝૈફા ઈબ્ને યમાન રદિઅલ્લાહુ અન્હુ ફરમાતે હૈં કે –

"લોગ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ સે નેકીયોં કે મુતા'લ્લિક પૂછા કરતે થે, લેકિન મૈં હંમેશા બૂરાઈયોં કી બાબત દરયાફ્ત કિયા કરતા થા, ઈસ અંદેશે સે કે વો મુજે લાહક ના હો જાયે."

(બુખારી વ મુસ્લિમ ઔર દૂસરે મુહદ્દીસીન ને રિવાયત કિયા હૈ)

કિસી શાઈર ને કહા હૈ –

અરફતુશ્-શર્ર લા લિશ્-શર્રિ લાકિન્ લિતવક્કિહી વ-મંલ્લમ્ યઅ્રિફિલ્ ખઈર મિનશ્-શર્રિ યકઉ ફિહી.

તરજુમા : **"મૈંને શર કી વાકફિયત બરાએ શર નહીં હાસિલ કી હૈ, બલ્કે ઉસસે બચને કે લિયે કી હૈ, ક્યૂં કે જો શખ્સ ખૈરો-શર મેં તમીઝ નહીં કરતા વહી શર કા ઈર્તિકાબ કર લેતા હૈ."**

લિહાઝા હમ ને યે મુફીદ સમજા કે ઈન કબીરા ગુનાહોં કી તફસિલાત કા તઝકરા કર દેં, જિસકો ઈમામ શમ્સુદ્દીન ઝહબી ને અપની મશ્હૂર કિતાબ **'અલ-કબાઈર'** મેં જમા ફરમાયા હૈ. ઈસકે અલાવા કુછ ઓર કબાઈર કા ઈઝાફા કર દેં, જૈસે દૂસરે ઉલમા ને અપની-અપની કિતાબોં મેં મુતફર્રિક મકામાત પર બયાન ફરમાયા હૈ, તાકે હમ ઈસસે ઈજ્તિનાબ કી (દૂર રહને કી) વ એહ્તિરાઝ કી (બચને કી) કોશિશ કરેં. ઈસ સિલસિલે મેં હમને કુર્આને-કરીમ ઔર અહાદીસે-સહીહા સે એક દો દલીલેં પેશ કરને પર ઈક્તિફા કિયા હૈ ઔર બા'ઝ ગુનાહે-કબીરા કી મુખ્તસર સી તશ્રીહ-

વ-તફસીર કર દી હૈ, જિસકા મફહૂમ-વ-મા'ની પૂરી તરહ વાઝેહ ના થા. ઈસસે પેહલે મૈંને કિતાબુલ-કબાઈર કી તલ્ખીસ કરકે ઈસે કિતાબ **'અત્-તરીક ઈલલ્-જન્નહ'** કે પેહલે હિસ્સે મેં મુસ્તકિલ ફસ્લ કે તૌર પર સામિલ કિયા થા, લેકિન ઉસ વક્ત **કિતાબુલ-કબાઈર** કા એક નાકિસ નુસ્ખા મેરે સામને થા, બાદ મેં ઉસ્તાદ મહીયુદ્દીન મસ્તૂ કી તેહકીક કે સાથ મૌસિસ **ઉલૂમે-કુર્આન** કા શાએ-કરદા મુહક્કિક ઔર કામિલ નુસ્ખા મુજે દસ્તયાબ હો ગયા, ચુનાંચે ઈસમેં મૌજૂદ ઈઝાફોં સે મૈંને ઈસ નયે એડિશન મેં ઈસ્તફાદા કિયા હૈ.

આખિર મેં અલ્લાહ તઆલા કે અસ્માએ-હુસ્ના ઔર સિફાતે-આલિયા કે ઝરીયે અલ્લાહ સે દુઆ કરતા હું કે ઈસ રિસાલે કો ખુદ મેરે ઔર સારે મુસલમાનોં કે લિયે નફ્અબક્ષ ઔર ઝખીરએ-આખિરત બનાયે. —વ-આખિરુ દા'વાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

—★—

કબાઈર કી તા'રીફ

બા'ઝ લોગ ગુનાહે-કબીરા સિર્ફ ઉન સાત ચીઝોં કો હી સમજતે હૈં, જિનકા બયાન 'સાત કબીરા ગુનાહ' વાલી હદીસ મેં હુઆ હૈ, હાલાંકે યે સહીહ નહીં, ક્યૂં કે યે સાતોં ચીઝેં દીગર ગુનાહે-કબીરા કે ઝિમ્ન મેં હૈ, ઔર ઈસકે મા'ની યે નહીં હૈ કે 'કબાઈર' સિર્ફ ઈન સાત ચીઝોં મેં મહદૂદ હૈ. ઈસ સિલસિલે કે હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રદિઅલ્લાહુ અન્હુ કા ઈરશાદ હૈ કે ઉનકી તા'દાદ સત્તર તક પહુંચ જાતી હૈ, ના કે સિર્ફ સાત તક મહદૂદ હૈ. (ઈમામ તબરી ને સહીહ સનદ સે રિવાયત કિયા હૈ.)

કિતાબ **'અલ-કબાઈર'** કે મુસન્નિફ ઈમામ શમ્સુદીન ઝહબી રહમતુલ્લાહ અલયહિ ફરમાતેં હૈં કે સાત ગુનાહે-કબીરાવાલી હદીસ મેં કબાઈર કો મહદૂદ નહીં કર દિયા ગયા હૈ.

શૈખુલ ઈસ્લામ ઈબ્ને તૈમિયા રહમતુલ્લાહ અલયહિ વગૈરહ ને કબીરા કી યૂં તા'રીફ કી હૈ –

"ગુનાહે-કબીરા હર ઉસ ગુનાહ કો કહતે હૈ, જિસ કે મુરતકિબ કે લિયે દુનિયા મેં કોઈ સઝા મુકર્રર કી ગઈ હો યા આખિરત મેં કોઈ વઈદ સુનાઈ ગઈ હો, ઔર શૈખુલ ઈસ્લામ ને મઝીદ ફરમાયા કે ઈસકે મુરતકિબ સે ઈમાન કી નફી કી ગઈ હો યા મલ્ઊન વગૈરહ જૈસે અલ્ફાઝ ઈસ્તેમાલ કિયે ગયે હોં."

હાસિલે કલામ યે હૈ કે ઉલમા કે કૌલ કે મુતાબિક તૌબા-વ-ઈસ્તેગફાર કે બાદ ગુનાહે-કબીરા કા વજૂદ નહીં રહતા ઔર ગુનાહે-સગીરા કો મુસલ્સલ કરને સે વો સગીરા તક હી મહદૂદ નહીં રહતા.

બા'ઝ ઉલમા ને ગુનાહે-કબીરા કા જો એ'દાદ સુમાર કિયા હૈ, ઉસકી તા'દાદ સત્તર યા ઉસસે ઝાઈદ તક પહુંચ જાતી હૈ.

ચુનાંચે હમ ઉન કબીરા ગુનાહોં કો વાઝેહ કરને કી કોશિશ કર રહેં હૈં, જિન

કો ઈમામ શમ્સુદ્દીન ઝહબી ને અપની મશ્હૂર કિતાબ **'અલ-કબાઈર'** મેં ઝિક્ર કિયા હૈ. ઈસકે અલાવા બા'ઝ દૂસરે કબાઈર કા ભી ઝિક્ર કરેંગે, જિનકો ઉલમા ને મુખ્તલિફ જગહોં પર અપની-અપની કિતાબોં મેં બયાન કિયા હૈ, ઔર બા'ઝ કી મુખ્તસર તશ્રીહ-વ-તૌઝીહ ભી કર દી ગઈ હૈં.

કબીરા ગુનાહોં કા બયાન

(૧) શિર્ક બિલ્લાહ : ઈસકી દો કિસ્મેં હૈં.

૧. શિર્કે અકબર :

અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી દૂસરે કી ઈબાદત કરના, યા કિસી તરહ કી ઈબાદત ગૈરુલ્લાહ કે લિયે કરના 'શિર્કે-અકબર' કહલાતા હૈ. મસલન્ : ગૈરુલ્લાહ કે લિયે ઝિબ્હ કરના, પુકારના વગૈરહ જૈસી ઈબાદત સામિલ હૈ. મુશ્‌રિકીન અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કે સાથ બા'ઝ દૂસરી ચીઝોંકી ભી ઈબાદત કરતે થે.

ઈસકે ગુનાહે-કબીરા હોનેકી દલીલ મંદ-દર્જહ ઝેલ આયતે-કરીમા હૈ –

"ઈન્નલ્લાહ લા યગ્ફિરુ અંય્-યુશ્‌રિક બિહિ. વ-યગ્ફિરુ મા દૂન ઝાલિક લિમંય્-યશાઅ." (નિસા : ૪૮)

"અલ્લાહ ઉસકો તો બેશક ના બક્ષેગા કે ઉસકે સાથ શિર્ક કિયા જાયે, લેકિન ઉસકે અલાવા ગુનાહ જિસ કિસીકે ચાહેગા બક્ષ દેગા."

મઝીદ મા'લૂમાત કે લિયે કિતાબ **'ફત્‌હુલ મજીદ શરહ કિતાબુત્-તૌહીદ'** કા મુતાલિઆ કર લેના ફાયદેમંદ હોગા.

૨. શિર્કે અસગર :

'શિર્કે-અસગર' આ'માલે-સાલેહા મેં રિયાકારી ઔર દિખાવે કો કેહતે હૈં. ઈસકી દલીલ ઈરશાદે રબ્બાની હૈ –

"ફવઈલુલ્-લિલ્-મુસલ્લીન, અલ્લઝીન હુમ્ અન્ સલાતિહીમ્ સાહૂન, અલ્લઝીન હુમ્ યુરા-ઊન, વ-યમ્નઊનલ્ માઊન." (માઊન : ૪-૭)

"સો બડી ખરાબી હૈ ઐસે નમાઝીયોં કે લિયે, જો અપની નમાઝ કો ભુલા બૈઠેં હૈં (ઔર) જો ઐસે હૈં કે રિયાકારી કરતેં હૈં ઔર બરતને કી ચીઝોં કો ભી રોકે રહતેં હૈં."

ઈસી સિલસિલે મેં નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ હદીસે-કુદસી મેં ઈરશાદ ફરમાતેં હૈં – (કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે –)

"શિર્ક કે મુઆમલે મેં શુરકા મેં, મૈં સબસે ઝ્યાદા બેનિયાઝ હું. અગર કિસીને નેકી કરતે વક્ત મેરે સાથ કિસી ઓર કો ભી શરીક કર દિયા, તો મૈં ઉસે ઔર ઉસકે શુરકા કો છોડ દેતા હું, યા'ની મુજે ઉસકી કોઈ ઝુરૂરત નહીં હૈ." (મુસ્લિમ ઔર ઈબ્ને માજા ને રિવાયત કિયા હૈ, મુખ્તસર સહીહ મુસ્લિમ ૨૦૮૯)

૨. કત્લ કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વલ્લઝીન લા યદ્ઉન મઅલ્લાહિ ઈલાહન્ આખર વ-લા યક્તુલૂનન્-નફ્સલ્લતી હર્રમલ્લાહુ ઈલ્લા બિલ્-હક્કિ વ-લા યઝ્નૂન, વમંય્-યફ્અલ્ ઝાલિક યલ્ક અષામા. યુઝાઅફ્ લહુલ્-અઝાબુ યવ્મલ્-કિયામતિ વ-યખલુદ્ ફીહી મુહાના. ઈલ્લા મન્ તાબ વ-આમન વ-અમિલ અમલન્ સાલિહા."

(ફુરકાન : ૬૮-૭૦)

"ઔર જો અલ્લાહ કે સાથ કિસી ઓર મા'બૂદ કો નહીં પુકારતે ઔર જિસ (ઈન્સાન કી) જાન કો અલ્લાહ ને હરામ કરાર દે દિયા હૈ, ઉસે કતલ નહીં કરતે, મગર હાં, હક્ક પર; ઔર ના ઝિના કરતેં હૈં ઔર જો કોઈ ઐસા કરેગા ઉસકો સઝા સે સાબેકા પડેગા, કિયામત કે દિન ઉસકા અઝાબ બઢતા જાયેગા ઔર ઉસમેં હંમેશા ઝલીલ હોકર પડા રહેગા, મગર જો તૌબા કર લે ઔર ઈમાન લે આયે ઔર નેક કામ કરતા હૈ..."

૩. જાદૂ-ટોના કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા કિન્નશ્-શયાતીન કફરૂ યુઅલ્લિમૂનન્નાસસ્-સિહ્ર."

(બકરહ, ૧૦૨)

"અલબત્તા શૈતાન (હી) કુફ્ર કિયા કરતે થે, વો લોગોં કો સહર (જાદૂગરી) કી તા'લીમ દેતે થે."

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"સાત મુહ્લિક ઉમૂર સે ઈજ્તિનાબ કરો :

૧. અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના,

२. જાદૂ-ટોના કરના,
૩. બિલા જુર્મ કિસીકો કત્લ કરના,
૪. સૂદ ખાના,
૫. યતીમ કા માલ હડપ કર જાના,
૬. મૈદાને-જંગ સે પીઠ ફેરકર ભાગ જાના,
૭. પાક-દામન મોમિન ઔરતોં પર તોહમત લગાના.''

(બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ હદીસ નં.૧૪૪)

૪. નમાઝ ના પઢના :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ફ-ખલફ મિમ્-બઅ્દિહિમ્ ખલફુન્ અઝાઊસ્-સલાત વત્તબઊશ્-શહવાતિ ફસવ્ફ યલ્કવ્ન ગય્યા. ઈલ્લા મન્ તાબ વ-આમન વ અમિલ સાલિહા.''

(મરયમ : ૫૯-૬૦)

"ફિર ઉનકે બાદ ઐસે નાખલફ જાનશીં હુએ, જિન્હોંને નમાઝ કો બરબાદ કિયા ઔર ખ્વાહિશાત કી પૈરવી કી, સો વો અનકરીબ ખરાબી સે દોચાર હોંગે. અલબત્તા જિસને તૌબા કર લી ઔર ઈમાન લે આયા ઔર નેક કામ કરને લગા.''

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"આદમી ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન બસ નમાઝ છોડ દેને કા ફર્ક હૈ.''

(મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, નવવી ૨/૪૩૨)

દૂસરી જગા ઈરશાદે-ગિરામી હૈ –

"હમારે ઔર ઉન (કાફિરોં)કે દરમિયાન નમાઝ કા મુઆહેદા હૈ, તો જિસને નમાઝ છોડ દી ઉસને કુફ્ર કિયા.''

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૪૧૪૩)

૫. ઝકાત ના દેના :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા યહ્સબન્નલ્લઝીન યબ્ખલૂન બિમા- આતાહુમુલ્લાહુ મિન્ ફઝ્લિહી હુવ ખઈરંલ્-લહુમ્, બલ્ હુવ શર્-રુંલ્-લહુમ, સ-યુતવ્વકૂન મા-બખિલૂ બિહી યવ્મલ્-કિયામા.'' (આલે ઈમરાન : ૧૮૦)

"ઔર જો લોગ ઈસમેં બુખ્લ કરતે હૈં, જો કુછ અલ્લાહ ને ઉન્હેં અપને ફઝ્લ સે દે રખા હૈ, વો હરગિઝ યે ના સમજેં કે યે ઉનકે હક્ક મેં કુછ અચ્છા હૈ; નહીં, બલ્કે ઉનકે હક્ક મેં (બહુત) બૂરા હૈ. અનકરીબ ઉન્હેં કિયામત કે દિન તોક પેહનાયા જાયેગા ઉસ (માલ) કા, જિસમેં ઉન્હોંને બુખ્લ કિયા."

૬. બિલા ઉઝ્ર રમઝાન કે રોઝે ના રખના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર રખી ગઈ હૈ : ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મા'બૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ) અલ્લાહ કે રસૂલ હૈ, નમાઝ કાઈમ કરના, ઝકાત અદા કરના, બૈતુલ્લાહ કા હજ્જ કરના, ઔર રમઝાન કે રોઝે રખના."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, ફત્હુલ બારી, ૧/૫૪૯)

૭. ઈસ્તેતાઅત કે બાવજૂદ હજ્જ ના કરના :

ઈસકી દલીલ મઝકૂરા બાલા હદીસ હૈ, જિસે ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, ક્યૂં કે હજ્જ ભી ઈસ્લામ કે પાંચ અરકાન મેં સે એક અહમ રુક્ન હૈ ઔર ઈસ્તેતાઅત રખતે હુએ ઈસકો અદા ના કરના ગુનાહે-કબીરા હૈ.

૮. વાલદૈન કી નાફરમાની :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈમ્મા યબ્લુગન્ન ઈન્દકલ્-કિબર અહદુહુમા- અવ્ કિલાહુમા ફ-લા તકુલ્-લહુમા- ઉફ્ફિવ્-વ-લા તન્હર્હુમા વ-કુલ્-લહુમા કવ્લન્ કરીમા. વખ્ફિઝ્ લહુમા જનાહઝ્-ઝુલ્લિ મિનર્-રહમતિ વ-કુલર્-રબ્બિર્-રહમ્હુમા કમા રબ્બયાની સગીરા." (બની ઈસરાઈલ : ૨૩-૨૪)

"અગર વો તેરે સામને બુઢાપે કો પહુંચ જાયે ઉન દોનોંમેં સે એક યા દોનોં, તો ઉનસે ઉફ ના કેહના ઔર ના ઉનકો ઝિબ્ડકના ઔર ઉનસે અદબ કે સાથ બાતચીત કરના ઔર ઉનકે સામને મુહબ્બત સે ઈન્કિસારી કે સાથ ઝુકે રહના ઔર કહતે રહના કે અય મેરે પરવરદિગાર ! ઉન પર રહમ ફરમા, જૈસા કે ઈન્હોંને મુજે બચપન મેં પાલા."

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"ક્યા મૈં તુમકો ગુનાહે-કબીરામેં સે બડે ગુનાહ કો ના બતા દું ? સહાબા કિરામ

ને અર્ઝ કિયા, ઝરૂર બતા દેં અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! આપને ફરમાયા : અલ્લાહ કે સાથ શિર્ક કરના ઔર વાલદૈન કી નાફરમાની કરના ઔર જૂટી ગવાહી દેના.''

(ઇમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, ફત્હુલ બારી, ૧૦/૪૦૫)

૯. એહ્લો-અકારિબ સે કતઅ્-તા'લ્લુકી :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ફ-હલ અસઈતુમ્ ઈન્ તવલ્લઈતુમ્ અન્ તુફસિદૂ ફીલ્-અર્દિ વ-તુકત્તિઊ-અરહામકુમ્. ઊલા-ઈકલ્લઝીન લઅનહુમુલ્લાહુ ફ-અસમ્મહુમ્ વ-અમ્મા-અબ્સારહુમ્.'' (મુહમ્મદ : ૨૨-૨૩)

"ક્યા તુમ લોગોં સે ઈસકે સિવા કુછ તવક્કો કી જા સકતી હૈ કે અગર તુમ ઉલટે મુંહ ફિર ગયે, તો ઝમીન મેં ફસાદ બરપા કરોગે ઔર આપસ મેં કતઅ-રહમી કર લોગે, યહી લોગ તો હૈં, જિન પર અલ્લાહ ને લા'નત કી હૈ, સો ઈન્હેં બહરા ઔર ઉનકી આંખો કો અંધા કર દિયા હૈ.''

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જન્નત મેં રિશ્તોં કો ખત્મ કરનેવાલા શખ્સ નહીં જાયેગા.''

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, ફત્હુલ બારી, ૧૦/૪૧૫)

મઝીદ ઈરશાદ ફરમાયા –

"રિશ્તોં કો જોડનેવાલા વો શખ્સ નહીં, જો બદલે મેં રિશ્તે ઉસ્તુવાર કરતા હૈ, બલ્કે હકીકી મા'નોં મેં રીશ્તોં કો જોડનેવાલા વો હૈ, જો ટૂટે હુએ રીશ્તે ઉસ્તુવાર કરે.''

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૫૩૮૫)

ઈસ લિયે ભાઈ ! સિલારહમી કી તરફ આગે બઢો, બાહમી મુહબ્બત વ મવદ્દત, ઝિયારત વ મુલાકાત ઔર નુસરત વ મદદ કે ઝરિયે ઈસે ફરોગ દો ઔર કદ્રે ઈઝારસાની પર સબ્રો-તહમ્મુલ સે કામ લો, ઔર યહી હકીકી મા'નોં મેં સિલારહમી હૈ. અલ્લાહ તઆલા હમ સબ કો ઈન તા'લીમાત પર અમલ પૈરા હોને કી તૌફિક દે.

૧૦. ઝિનાકારી :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

''વ-લા તક્રબૂઝ્-ઝિન્ના- ઈન્નહૂ કાન ફાહિશા, વ-સા-અ સબીલા.''

(બની ઈસરાઈલ : ૩૨)

"ઔર ઝિના કે કરીબ ભી મત જાવ, યકીનન્ યે બડી બેહયાઈ હૈ ઔર બૂરી રાહ હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જબ કોઈ બંદા ઝિના કરતા હૈ, તો ઈમાન ઉસસે નીકલકર સર કે ઉપર સાયબાન કી માનિંદ હો જાતા હૈ ઔર જબ વો ઈસસે બાઝ આ જાતા હૈ, તો લૌટ આતા હૈ."

(ઈમામ અબૂ દાઉદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : 'સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૫૮૬)

મઝીદ એક હદીસ મેં ઈરશાદ હૈ –

"આંખ કા ઝિના દેખના હૈ ઔર ઝબાન કા ઝિના ફહશ-કલામી હૈ ઔર હાથ કા ઝિના પકડના હૈ ઔર પૈર કા ઝિના ચલના હૈ ઔર કાન કા ઝિના સુનના હૈ; નફ્સ તો ખ્વાહીશ વ શહવત કા ઈઝહાર કરતા હૈ ઔર શર્મગાહ ઉસકી તસ્દીક ઔર તક્ઝીબ કરતી હૈ."

(ઈસ હદીસ કો ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કી હૈ.)

ઔર ઈસ દૌર મેં આંખો કી ઝિનાકારી ટેલીવીઝન પર ઔરતોં કી ઉરયાઁ તસ્વીરેં દેખને સે ભી હોતી હૈ ઔર ઈસ વજહ સે ઐસે મુશાહિદ કા ટી-વી પર દેખના ભી હરામ કરાર દિયા ગયા હૈ.

હર જગહ કે અક્સરો-બેશતર ટી-વી કે પ્રોગ્રામ ઐસે હી મુશાહિદ પર મુશ્તમિલ હોતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઈસસે મહફૂઝ રખેં.

૧૧. લવાતત ઔર ઔરતોં કે દુબુર મેં મુબાશરત કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"અલ્લાહ તઆલા ઉસ શખ્સ કો નહીં દેખેગા, જો કિસી મર્દ સે સોહબત કરે યા ઔરત કે દુબુર મેં મુબાશરત કરે."

(ઈસ હદીસ કો ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૭૮૦૧)

૧૨. સૂદખોરી :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

''અલ્લઝીન યઅ્કુલૂનર્-રિબા લા યકૂમૂન ઈલ્લા કમા યકૂમુલ્લઝી

યતખબ્બતુહુશ્-શઈતાનુ મિનલ્-મસ્સ." (બકરહ : ૨૭૫)

"જો લોગ સૂદ ખાતેં હૈં તો લોગ ખડે ના હોં સકેંગે, મગર ઉસ શખ્સ કે ખડે હોને કી તરહ, જૈસે શૈતાનને છૂકર ખબ્તી બના દિયા હો."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"સૂદખોરી કે તિહત્તર દરજે હૈં. ઉનમેં સબસે ખફીફ ઔર હલ્કા દરજા યે હૈ કે કોઈ શખ્સ અપની માઁ કે સાથ ઝિના કરે ઔર સબસે બડા સૂદ મુસલમાન ભાઈ કી ઈઝ્ઝત હૈ."

(ઈસે હાકિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૩૫૩૯)

૧૩. અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કી તરફ જૂટી બાત મન્સૂબ કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-યવ્મલ્ કિયામતિ તરલ્લઝીન કઝબૂ અલલ્લાહિ વુજૂહુહુમ્-મુસવદહ."

(ઝુમર : ૬૦)

"ઔર કિયામત કે દિન ઉન લોગોં કે ચેહરે સિયાહ દેખેંગે, જિન્હોને અલ્લાહ પર જૂટ બોલા થા."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જો શખ્સ મેરી તરફ જાનબૂઝકર જૂટી બાત મન્સૂબ કરે, તો ઉસકો જહન્નમ અપના ઠિકાના સમજ લેના ચાહિયે."

(ઈસે ઈમામ બુખારીને રિવાયત કિયા હૈ, ફત્હુલ બારી, ૧/૨૦૧)

હઝરત હસન ફરમાતે હૈં –

"અગર અલ્લાહ તઆલા ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કી તરફ ઐસી જૂટી બાત મન્સૂબ કી જાયે, જિસસે હરામ હલાલ હો જાયે ઔર હલાલ હરામ હો જાયે, તો યે બિલાશુબા કુફ્ર મહઝ હૈ."

૧૪. યતીમ કા માલ ખાના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્નલ્લઝીન યઅ્કુલૂન અમ્વાલલ્-યતામા ઝુલ્મન્ ઈન્નમા યઅ્કુલૂન ફી બુતૂનિહિમ્ નારા, વ-સયસ્લવ્ન સઈરા." (નિસા : ૧૦)

"બેશક, જો લોગ યતીમોં કા માલ નાહક ખાતે હૈં, વો બસ અપને પેટ મેં આગ હી ભરતે હૈં ઔર અનકરીબ વો દહકતી હુઈ આગ મેં ઝોંકે જાયેંગે."

૧૫. મૈદાને-જિહાદ સે ભાગ જાના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-મંય્-યુવલ્લિહિમ્ યવ્મઈઝિન્ દુબુરહૂ ઈલ્લા મુતહર્રિફંલ્-લિકિતાલિન્ અવ્-મુતહય્યિઝન્ ઈલા ફિઅતિન્ ફકદ્ બા-અ બિગઝબિમ્-મિનલ્લાહિ વ-મઅ્વાહુ જહન્નમ." (અન્ફાલ : ૧૬)

"ઔર જો કોઈ ઉનસે અપની પુશ્ત ઉસ રોઝ ફેરેગા, સિવાએ ઈસકે કે પેંતરા બદલ રહા હો લડાઈ કે લિયે યા કિસી દૂસરી ફૌજ કી તરફ પનાહ લે રહા હો, તો વો અલ્લાહ કે ગઝબ મેં આ જાયેગા ઔર ઉસકા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર વો બહુત હી બૂરી જગહ હૈ."

હાલાતે-હાઝરા મેં અફસોસ કે મુસલમાન સિર્ફ મૈદાને-જિહાદ હી સે નહીં રાહે-ફરાર ઈખ્તિયાર કિયે હૈં, બલ્કે જિહાદ ફી સબીલિલ્લાહ સે ભી મુંહ મોડે હુએ હૈં; બસ અલ્લાહ તઆલા હી સે અમ્નો-આફિયત કી દરખ્વાસ્ત હૈ.

૧૬. હુક્મરાનોં કી અપની રિઆયા કે સાથ ધોકેબાઝી ઔર ઝુલમો-સિતમ કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્નમસ્-સબીલુ અલલ્લઝીન યઝ્લિમૂનન્નાસ વ-યબ્ગૂન ફિલ-અર્દિ બિગઈરિલ્-હક્ક, ઊલાઈક લહુમ્ અઝાબુન્ અલીમ." (શૂરા : ૪૨)

"ઈલ્ઝામ તો ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર ઝુલ્મ કરતે હૈં ઔર રૂએ-ઝમીં પર નાહક સરકશી કરતે ફિરતે હૈં, ઐસોં કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જો શખ્સ હમેં ધોકા દે વો હમમેં સે નહીં હૈ."

(ઈસકો ઈબ્ને માજા ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૬૪૦૭)

નીઝ આપ ને ફરમાયા –

"ઝુલ્મ કિયામત કે દિન તારિકીયોં કી શક્લ મેં હોગા."

(ઇસે ઈમામ બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

એક ઓર હદીસ મેં આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ફરમાતે હૈં –

"જો હુક્મરાં અપની રિઆયા કે સાથ ધોકેબાઝી કા મુઆમલા કરે, વો જહન્નમી હૈ."

(ઈબ્ને અસાકિર ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૨૭૧૩)

એક ઓર હદીસ મેં આયા હૈ –

"જો શખ્સ મુસલમાનોં કે ઉમૂર કા ઝિમ્મેદાર હો ઔર વો ઉનકી દોસ્તી ઔર ઝુરૂરિયાત ઔર ફક્રો-ફાકે સે બેનિયાઝ હો ગયા, અલ્લાહ તૂઆલા કિયામત કે દિન ઉસ હાકિમ કી દોસ્તી ઔર હાજતોં ઔર ફક્રો-ફાકે સે બેનિયાઝ હો જાયેગા."

(ઈમામ અબૂ દાઉદ ઔર ઈબ્ને માજા ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૫૯૫)

ફાયદા : આજ હમારી હાલત અપને આ'માલ કી આફત કી વજહ સે ઈન્તેહાઈ અફસોસનાક હૈ, ક્યૂં કે હમને અમ્ર-બિલ-મા'રૂફ ઔર નહિ-અનિલ-મુન્કર કા ફરીઝા છોડ દિયા હૈ. આજ ઈસ્લામી મુલ્કોં કી તા'દાદ પૈંતાલિસ કે લગભગ હૈ, જિનમેં મુસલમાન ગૈરમામૂલી તા'દાદ મેં આબાદ હૈ, લેકિન હાય, અફસોસ કે ઉનકી અક્સરિયત સૂદી કારોબાર ઈન્તેહાઈ બેશર્મી સે જાઈઝ તસવ્વુર કરકે કર રહી હૈ. શરાબ-નોશી ઔર ઝિનાકારી કે બાઝાર ગર્મ હૈ, ઔર ઈસકે અલાવા મુખ્તલિફ કિસ્મ કી બેહયાઈયાં ઔર બૂરાઈયાં આમ હૈ, ઔર સબસે બઢકર અફસોસ ઈસ બાત કા હૈ કે બહુત કમ હી લોગ, ઈલ્લા માશાઅલ્લાહ, મુન્કરાત પર નકીર કરતે હૈં ઔર કિસી મલામત કા ખૌફ કિયે બગૈર દા'વતે-દીન દેતેં હૈં.

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જબ લોગ મુન્કરાત દેખકર ઉસ પર રોક-ટોક ના કરે, તો અલ્લાહ તૂઆલા જલ્દ હી ઉન પર ઐસા અઝાબ મુસલ્લત કર દેગા, જો સભીકો અપને લપેટ મેં લે લેગા."

(ઈસે ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં.૧૯૭૪)

૧૭. ફખ્ર વ તકબ્બુર ઔર ખુદપસંદી :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્નહુ લા યુહિબ્બુલ્-મુસ્તકબિરીન." (નહ્લ : ૨૩)

"બેશક, વો (અલ્લાહ તઆલા) તકબ્બુર કરનેવાલોં કો પસંદ નહીં કરતા."

જો હક્ક-તઆલા કે સાથ તકબ્બુર કરતા હૈ, તો ઉસકા ઈમાન કુછ ફાયદેમંદ ના હોગા, જિસ તરહ ઈબ્લીસ-લઈન ને કિયા થા.

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જન્નત મેં વો શખ્સ નહીં જાયેગા, જિસકે દિલ મેં જરા સા ભી કિબ્ર હોગા."

ઈસ પર એક શખ્સ ને અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલુલ્લાહ ! હર આદમી યે પસંદ કરતા હૈ કે ઉસકે લિબાસ ઔર જૂતે અચ્છે હોં, તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અલ્લાહ તઆલા જમીલ હૈ ઔર જમાલ કો પસંદ ફરમાતા હૈ, કિબ્ર-વ-તકબ્બુર તો હક્ક સે સરકશી ઔર લોગોં કી તહકીર હૈ, યા'ની લોગોં કો ઝલીલ સમજના હૈ."

(ઇસે ઇમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, અન્-નવવી, ૧/૪૪૯)

ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તુસઅ્અીર ખદક લિન્નાસિ વ-લા તમ્શિ ફીલ્-અર્દિ મરહા, ઈન્નલ્લાહ લા યુહિબ્બુ કુલ્લ મુખ્તાલિન્ ફખૂર." (લુકમાન : ૧૮)

"ઔર લોગોં સે અપના રુખ મત ફેર, ઔર ઝમીન મેં અકડકર મત ચલ, બેશક અલ્લાહ કિસી તકબ્બુર કરનેવાલે કો ઔર ફખ્ર જતાનેવાલે કો પસંદ નહીં કરતા."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ સે એક હદીસે-કુદસી મેં મરવી હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતા હૈં –

"અઝમત મેરા ઈઝાર હૈ, ઔર બડાઈ મેરી ચાદર હૈ; જો શખ્સ ભી ઈન દોનોં સિફાત કે હુસૂલ કે લિયે મુજસે ઝઘડા યા કઝિયા કરેગા, ઈસકો મૈં જહન્નમ મેં ડાલ દૂંગા."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને 'કિતાબુલ-બિર્ર' મેં રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૨૬૨૦)

૧૮. જૂટી ગવાહી દેના :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વલ્લઝીન લા યશ્હદૂનઝ્-ઝૂરા." (ફુરકાન : ૭૨)

"ઔર વો લોગ, જો બેહૂદા જૂટી બાતોં કે ગવાહ નહીં બનતે."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"ક્યા મૈં તુમ લોગોં કો કબાઈર મેં સબસે બડે ગુનાહોં કો ન બતલા દૂં - વો યે હૈ કે અલ્લાહ ત્આલા કે સાથ શિર્ક કરના, વાલદૈન કી નાફરમાની કરના ઔર જૂટી ગવાહી દેના."

(ઈમામ બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, ફત્હુલ બારી, ૫/૨૬૧)

૧૯. શરાબનોશી :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઈરશાદ હૈ –

"યા-ઐયુહલ્લઝીન આમનૂ- ઈન્નમલ્-ખમ્રુ વલ્-મઈસિરુ વલ્-અન્સાબુ વલ્-અઝ્લામુ રિજસુમ્-મિન્ અમલિશ્-શઈતાનિ ફજ્તનિબુહુ લઅલ્લકુમ્ તુફ્લિહુન." (માઈદા : ૯૦)

"અય ઈમાનવાલોં ! શરાબ ઔર જુવા ઔર બૂત ઔર પાંસે તો બસ, નરી ગંદી બાતેં હૈં, શૈતાન કે કામ હૈ, સો ઈનસે બચે રહો, તાકે ફલાહ પાઓ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"હર નશાઆવર ચીઝ શરાબ હૈ ઔર હર નશાઆવર ચીઝ હરામ હૈ."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૨૦૦૩)

એક દૂસરી હદીસ મેં રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં –

"અલ્લાહ ત્આલા કી લા'નત હૈ શરાબ પર ઔર ઉસકે પીને ઔર પિલાનેવાલે પર ઔર ફરોખ્ત કરને ઔર ખરીદનેવાલે પર ઔર નિચોળને ઔર નિચળવાનેવાલે પર ઔર ઉઠાનેવાલે પર ઔર જિસકે લિયે ઉઠાકે લે જાઈ જાયે ઉસ પર ઔર ઉસકી કીમત ખાનેવાલે પર."

(ઈમામ અબૂ દાઉદ ઔર હાકિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૫૦૯૧)

૨૦. જુવાબાઝી :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"યા-ઐયુહલ્લઝીન આમનૂ- ઈન્નમલ્-ખમ્રુ વલ્-મઈસિરુ વલ્-અન્સાબુ વલ્-અઝ્લામુ રિજસુમ્-મિન્ અમલિશ્-શઈતાનિ ફજ્તનિબુહુ લઅલ્લકુમ્ તુફ્લિહુન." (માઈદા : ૯૦)

"અય ઈમાનવાલોં ! શરાબ ઔર જુવા ઔર બૂત ઔર પાંસે તો બસ, નરી ગંદી બાતેં હૈં, શૈતાન કે કામ હૈ, સો ઈનસે બચે રહો, તાકે ફલાહ પાઓ."

૨૧. પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્નલ્લઝીન યર્મૂનલ્-મુહસનાતિલ્-ગાફિલાતિલ્-મુઅ્મિનાતિ લુઈનૂ ફીદ્-દુનિયા વલ્-આખિરતિ, વ-લહુમ્ અઝાબુન્ અઝીમ." (નૂર : ૨૩)

"જો લોગ તોહમત લગાતે હૈં પાકદામન ઔરતોં પર, જો બેખબર હૈં, ઈમાનવાલિયાં હૈ, ઉન પર લા'નત હૈ દુનિયા ઔર આખિરત મેં, ઔર ઉનકે લિયે સખ્ત અઝાબ રખા હુઆ હૈ."

'કઝફ' (તોહમત) કે મા'ની યે હૈ કે કોઈ શખ્સ કિસી ઔરત યા પાકદામન શરીફ ઔરત કે મુતાલ્લિક યે કહે કે વો ઝિનાકાર હૈ યા ઈસી જૈસે નામુનાસિબ અલ્ફાઝ ઈસ્તેમાલ કરે, વલ્લાહુ અઅ્લમ.

૨૨. માલે-ગનીમત મેં ખિયાનત કરના :

બૈતુલ-માલ ઔર ઝકાત કે અમ્વાલ સે બગૈર કિસી ઈસ્તેહકાક કે કિસી ચીઝ કે લે લેને કો ઈસ્લામ મેં ગલૂલ (હજમ કર જાના) કહતે હૈં. ઈસી તરહ સે કિસીને માલે-ગનીમત કી તક્સીમ સે કબ્લ કોઈ ચીઝ લે લી, યા ઈમામે મુસ્લિમીન કી ઈજાઝત કે બગૈર બૈતુલ-માલ યા ઝકાત કી રકમ સે, જો ફુકરા વ મસાકીન કે લિયે મખ્સૂસ હૈ, ઉનમેં સે કોઈ ચીઝ હાસિલ કર લી, તો વો કિયામત કે દિન ઉસે અપની ગરદન પર લાદે હુવે હાઝિર હોગા. ઈસી કે મુતાલ્લિક અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-મંય્-યગ્લૂલ યઅ્તિ બિમા ગલ્લ યવ્મલ્-કિયામતિ."

(આલે ઈમરાન : ૧૬૧)

''ઔર જો કોઈ ખિયાનત કરેગા, વો કિયામત કે દિન અપની ખિયાનત કી હુઈ ચીઝ કો હાઝિર કરેગા.''

૨૩. ચોરી કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વસ્-સારિકુ વસ્-સારિકતુ ફક્તઊ- અયૂદિયહુમા જઝા-અમ્ બિમા કસબ નકાલમ્-મિનલ્લાહ, વ-લ્લાહુ અઝીઝુન્-હકીમ." (માઈદા :૩૮)

"ચોરી કરનેવાલા મર્દ ઔર ચોરી કરનેવાલી ઔરત, દોનોં કે હાથ કાટ ડાલો ઉનકે કરતૂતો કે અવઝ, અલ્લાહ કી તરફ સે ઈબ્રતનાક સઝા કે તૌર પર, ઔર અલ્લાહ બડા કુવ્વતવાલા ઔર દાના-વ-બીના હૈ."

૨૪. રાહઝની કરના :

રાહઝની યા'ની લોગોં કે માલો-દૌલત ચોરી કરના, ઝબરદસ્તી લૂટના ઔર ઉનકી ઈઝ્ઝતો-આબરૂ કો પામાલ કરના, જબ કે વો હાલતે-સફર મેં હોં ઔર ઉન્હેં મજબૂર કરકે ચીઝોં કો હાસિલ કરના હૈ. અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ–

"ઈન્નમા જઝા-ઊલ્લઝીના યુહારિબૂનલ્લાહ વ-રસૂલહૂ વ-યસ્ઊન ફિલ-અર્દિ ફસાદન્ અંય્-યુકત્તલૂ- અવ્ યુસલ્લબૂ- અવ્ તુકત્તઅ અઈદીહિમ્ વ-અર્જુલુહુમ્-મિન્ ખિલાફિન્ અવ્ યુન્ફવ્ મિનલ્-અર્દિ, ઝાલિક લહુમ્ ખિઝયુન્ ફીદ્-દુનિયા વ-લહુમ્ ફીલ્-આખિરતિ અઝાબુન્ અઝીમ." (માઈદા : ૩૩)

"જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ સે લડતે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાને મેં લગે રહતે હૈં, ઉનકી સઝા બસ યહી હૈ કે વો કત્લ કિયે જાયેં યા સૂલી દિયે જાયેં, યા વો મુલ્ક સે નિકાલ દિયે જાયેં; યે તો ઉનકી રુસ્વાઈ દુનિયા મેં હુઈ ઔર આખિરત મેં ઉનકે લિયે બડા અઝાબ હૈ."

૨૫. જૂટી કસમ ખાના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતેં હૈં –

"જિસ શખ્સ ને જૂટી કસમ ઈસ લિયે ખાઈ કે કિસી મુસલમાન ભાઈ કા માલ એંઠ લે, તો વો (કિયામત મેં) અલ્લાહ તઆલા સે ઐસે હાલ મેં મુલાકાત કરેગા કે અલ્લાહ ઉસસે નારાજ હોગા."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૮/૨૧૩)

એક દૂસરી હદીસ મેં ઈરશાદ ફરમાતેં હૈં –

"ગુનાહે-કબીરા યે ચીઝેં હૈં : અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના, ઔર વાલેદૈન કી નાફરમાની કરના, ઔર કિસી નફ્સ કો કત્લ કરના, ઔર જૂટી કસમ ખાના."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૧૧/૫૫૫)

૨૬. ઝુલ્મો-સિતમ કરના :

ઝુલ્મ લોગોં કે અમ્વાલ કો નાજાઈઝ ઔર ઝાલિમાના તરીકે સે હાસિલ કરને સે હોતા હૈ ઔર લોગોં કે સાથ ગાલી-ગલોજ કરને ઔર મારને-પીટને ઔર કમઝોરોં કે સાથ ઝયાદ્તી વગૈરહ સે હોતા હૈ. ઈન સભી સૂરતોં સે ઝુલ્મો-સિતમ હોતા હૈ.

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-સયઅ્લમુલ્લઝીન ઝલમૂ- અય્ય મુન્કલબિંય્-યન્કલિબૂન."

(શૂઅ્રા : ૨૨૭)

"ઔર અનકરીબ ઉન લોગોં કો મા'લૂમ હો જાયેગા, જિન્હોં ને ઝુલ્મ કર રખા હૈ કે કૈસી જગહ ઉનકો લૌટકર જાના હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"ઝુલ્મો-સિતમ કરને સે ઈજ્તિનાબ કરો, ઈસ લિયે કે ઝુલ્મ કિયામત કે દિન તારીકી હી તારીકી હોગા." (ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

૨૭. ઝાલિમાના ટેક્ષ વુસૂલ કરના :

ઈસ તરહ કી રકમ વુસૂલ કરનેવાલા ડાકૂઓં સે મુશાબેહ હોતા હૈ, ક્યૂં કે ઈસમેં લોગોં પર ઝબરદસ્તી ટેક્ષ મુસલ્લત કિયા જાતા હૈ ઔર ટેક્ષ કા લગાનેવાલા ઔર ઉસકી વુસૂલયાબી કરનેવાલા ઔર ઉસકા લિખનેવાલા, સબકે સબ ઈસ જુર્મ મેં શરીક હૈં, સબ હરામખોરી કરનેવાલેં હૈં, ઔર વુસૂલયાબી કરનેવાલા ઈસ ઝાલિમાના અમલ મેં સબસે બડા મદદગાર હોતા હૈ, બલ્કે વો બરાહેરાસ્ત ખુદ ઝાલિમ હોતા હૈ.

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્નમસ્-સબીલુ અલલ્લઝીન યઝ્લિમૂનન્નાસ વ-યબ્ગૂન ફીલ-અર્દિ બિ-ગઈરિલ્ હક્ક, ઊલાઈક લહુમ્ અઝાબુન્ અલીમ." (શૂરા : ૪૨)

"ઈલ્ઝામ તો ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર ઝુલ્મ કરતે ઔર ઝમીન મેં નાહક સરકશી કરતે ફિરતે હૈં, ઐસોં કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ."

એક દફા નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને લોગોં સે દરયાફ્ત ફરમાયા કે, **"ક્યા તુમ લોગ જાનતે હો, મુફલિસ કૌન હૈ?"** લોગોં ને અર્ઝ કિયા કે, **"જિસકે પાસ માલો-મતાઅ ના હો."** આપને ઈરશાદ ફરમાયા, **"હકીકી મા'નોં મેં મેરી ઉમ્મત મેં મુફલિસ વો શખ્સ હૈ, જો કિયામત કે રોઝ નમાઝ, રોઝા, ઝકાત વગૈરહ લેકર હાઝિર હોગા, ઔર ઐસી હાલત મેં હાઝિર હોગા કે કિસી કો દુનિયા મેં ગાલી દી હોગી, કિસી કો તોહમત લગાઈ હોગી, કિસી કા માલ હઝમ કર લિયા હોગા, કિસી કી ખૂંરેઝી કી હોગી, યા કિસી કો નાહક મારા-પીટા હોગા, તો જિસ શખ્સ કો મસલન્, ઉસને ગાલી દી હોગી ઉસે ઉસકી નેકીયાં દે દી જાયેગી ઔર દૂસરે કો મસલન્, જિસકો ઉસને મારા-પીટા થા ઉસકો ભી ઉસકી નેકીયાં દે દી જાયેગી, ફિર અગર મઝાલિમ કે અદા હોને સે પેહલે જો ઉસ પર હૈ, ઈસકી નેકીયાં ખત્મ હો ગઈ, તો ઈન મઝ્લૂમોં કે ગુનાહ ઉસ ઝાલિમ કે સર પર ડાલ દિયે જાયેંગે, ફિર ઉસકો જહન્નમ મેં ફેંક દિયા જાયેગા."**

૨૮. હરામખોરી કરના ઔર માલ કે હુસૂલ કે લિયે જાઈઝ-વ-નાજાઈઝ કી તમીઝ ના કરના :

અલ્લાહ તૂઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તઅ્કુલૂ- અમ્વાલકુમ્ બઈનકુમ્ બિલ્-બાતિલ." (બકરહ : ૧૮૮)

"ઔર આપસ મેં એક-દૂસરે કા માલ નાજાઈઝ તૌર પર મત ખાવ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં –

"એક શખ્સ જો લંબા સફર કરતા હૈ, પરાગન્દા હાલ, ગર્દ-આલૂદ, અપને હાથોં કો આસમાન કી તરફ ઉઠાકર કહતા હૈ કે અય મેરે રબ! અય મેરે રબ! (યા'ની ગિડગિડાકર દુઆ કરતા હૈ), હાલાંકે ઉસકા ખાના હરામ હૈ, પીના હરામ હૈ, ઔર ઉસકા પહનના હરામ હૈ, ઔર હરામ માલ હી સે ઉસકી પરવરિશ હુઈ હૈ, તો ઉસકી દુઆ કિસ તરહ કુબૂલ હોગી?"

(ઈમામ અહમદ ઔર મુસ્લિમ ઔર તિરમિઝી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૨૭૪૪)

૨૯. ખુદકુશી કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તક્તુલૂ- અન્ફુસકુમ્, ઈન્નલ્લાહ કાન બિકુમ્ રહીમા. વમંય્-યફ્અલ્ ઝાલિક ઉદ્વાનંવ્-વ-ઝુલ્મન્ ફ-સવ્ફ નુસ્લીહિ નારા, વ-કાન ઝાલિક અલલ્લાહિ યસીરા." (નિસા : ૨૯-૩૦)

"ઔર અપની જાનોં કો મત કત્લ કરો, બેશક અલ્લાહ તુમ્હારે હક્ક મેં બડા મેહરબાન હૈ, ઔર જો કોઈ ઐસા કરેગા સરકશી ઔર ઝુલ્મ કી રાહ સે, તો હમ અનકરીબ ઉસકો આગ મેં ડાલ દેંગેં ઔર યે અલ્લાહ કે લિયે આસાન હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસને લોહે કી કિસી ચીઝ સે ખુદકુશી કર લી, તો વો જહન્નમ કી આગ મેં ઉસી લોહે કે ઝરિયે હંમેશા-હંમેશ અપને પેટ કો ઝખ્મી કરતા રહેગા, ઔર જિસને ઝહર પીકર ખુદકુશી કર લી, વો જહન્નમ કી આગ મેં હંમેશા-હંમેશ અપને હાથ સે ઝહર ખાતા રહેગા, ઔર જિસને પહાડ સે છલાંગ લગાકર ખુદકુશી કર લી, તો વો દોઝખ કી આગ મેં હંમેશા છલાંગ લગાતા રહેગા."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને ઈસકી રિવાયત કી હૈ, મુલાહેઝા હો : અન્-નવવી, ૧/ ૫૭૭)

૩૦. દરોગગોઈ (જૂટ) કા આદી હોના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જૂટ બૂરાઈયોં કી તરફ લે જાતા હૈ ઔર બૂરાઈયાં જહન્નમ તક પહુંચા દેતી હૈં, ઔર આદમી બરાબર જૂટ બોલતા રહતા હૈ, હત્તા કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં જૂટા લિખ દિયા જાતા હૈ."

(ઈમામ બુખારી ઔર મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૧૦/૫૦૭)

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ફ-નજ્અલલ્-લઅ્નતલ્લાહિ અલલ્-કાઝિબીન." (આલે ઈમરાન : ૬૧)

"ઔર જૂટોં પર અલ્લાહ કી લા'નત ભેજેં."

૩૧. ઈસ્લામી ક્વાનીન કે ખિલાફ ફૈસલા કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-મંલ્લમ્ યહ્કુમ્ બિમા- અન્ઝલલ્લાહુ ફ-ઊલાઈક હુમુલ્-કાફિરૂન."

(માઈદા : ૪૪)

"ઔર જો કોઈ અલ્લાહ કે નાઝિલ કિયે હુએ (અહકામ) કે મુતાબિક ફૈસલા ન કરે, તો યહી લોગ તો કાફિર હૈ."

"વ-મંલ્લમ્ યહ્કુમ્ બિમા- અન્ઝલલ્લાહુ ફ-ઊલાઈક હુમુઝ્-ઝાલિમૂન."

(માઈદા : ૪૫)

"ઔર જો કોઈ અલ્લાહ કે નાઝિલ કિયે હુએ (અહકામ) કે મુતાબિક ફૈસલા ન કરે, તો ઐસે હી લોગ તો ઝાલિમ હૈ."

"વ-મંલ્લમ્ યહ્કુમ્ બિમા- અન્ઝલલ્લાહુ ફ-ઊલાઈક હુમુલ્-ફાસિકૂન."

(માઈદા : ૪૪)

"ઔર જો કોઈ અલ્લાહ કે નાઝિલ કિયે હુએ (અહકામ) કે મુતાબિક ફૈસલા ન કરે, તો ઐસે હી લોગ તો ફાસિક હૈ."

૩૨. ફૈસલા કરને પર રિશ્વત લેના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તઅ્કુલૂ- અમ્વાલકુમ્ બઈનકુમ્ બિલ-બાતિલિ વ-તુદ્લૂ બિહા- ઈલલ્- હુક્કામિ લિ-તઅ્કુલૂ ફરીકમ્-મિન્ અમ્વાલિન્નાસિ બિલ્-ઈસ્મિ વ-અન્તુમ્ તઅ્મલુન." (બકરહ : ૧૮૮)

"ઔર આપસ મેં એક-દૂસરે કા માલ નાજાઈઝ તૌર પર મત ખાવ ઔર ના ઈસે હુક્કામ તક પહુંચાવ, ઈસ ગર્ઝ સે કે તુમ્હેં લોગોં કે માલ કા એક હિસ્સા ઝાલિમાના તરીકે સે ખાને કા મૌકા મિલે, દરાં-હાલ-યે કે તુમ જાન રહે હો."

હદીસ મેં હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ને રિશ્વત લેને ઔર દેનેવાલે પર લા'નત કી હૈ.

નીઝ આપને ઈરશાદ ફરમાયા –

"જિસને કિસીકે લિયે સિફારીશ કી, ફિર ઉસકી વજહ સે ઈસે કોઈ હદ્યા

દિયા ગયા, ઔર ઉસને ઉસકો કુબૂલ કર લિયા, તો ઉસને સૂદ કે એક બડે દરવાઝે મેં ઘૂસને કા ઈર્તિકાબ કિયા."

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૩૧૬)

૩૩. ઔરતોં ઔર મર્દોં કા બાહમી તશ્બીહા ઈખ્તિયાર કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અલ્લાહ તૂઆલા ને ઉન ઔરતોં પર, જો મર્દોં સે મુશાબહત ઈખ્તિયાર કરતી હૈં ઔર ઉન મર્દોં પર જો ઔરતોં સે મુશાબહત કરતે હૈં, લા'નત ફરમાઈ હૈ."

(ઈમામ અહમદ વગૈરહ ને રિવાયત કી હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૫૧૦૦)

૩૪. દય્યુસ સિફત (બેશરમ, નફ્ફટ) હોના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"તીન તરહ કે આદમીયોં પર અલ્લાહ તૂઆલા ને જન્નત હરામ કર દી હૈ : શરાબનોશી કરનેવાલા, વાલદૈન કી નાફરમાની કરનેવાલા ઔર વો દય્યુસ (બેશરમ) શખ્સ જો અપને એહલે-ખાના કે સાથ બેહયાઈ કિયે જાને કો બરદાશ્ત કરતા હૈ."

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૩૦૫૨)

દય્યુસ : ઉસ શખ્સ કો કહતે હૈં, જો અપની બીવી કે સાથ બેહયાઈ વ ઝિનાકારી વગૈરહ (નઊઝુબિલ્લાહ) કો જાનતે યા દેખતે હુએ ભી ખામોશ રહે યા ઉસે રોશન ખ્યાલી સમજે - વલ્લાહ આ'લમ.

૩૫. હલાલા કરના ઔર કરવાના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"હલાલા કરનેવાલોં ઔર કરાનેવાલોં પર અલ્લાહ કી લા'નત હૈ."

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૫૧૦૧)

હલાલા કી સૂરતેહાલ ઉસ વક્ત પેશ આતી હૈ, જબ કોઈ શખ્સ અપની બીવી કો તીન તલાક દે દે, ચુનાંચે વો અપની બીવી કો દોબારા ઉસ વક્ત તક હાસિલ

નહીં કર સકતા, જબ તક વો ઔરત કિસી દૂસરે મુસલમાન સે નિકાહ ના કર લે, ફિર વો શખ્સ અપની મરઝી સે ઉસે શરઈ તલાક દે દે, ઉસકે બાદ વો ઔરત અપને સાબેકા શૌહર કે પાસ નયા નિકાહ કરકે વાપસ આ સકતી હૈ.

ઔર મોહલ્લિલ (હલાલા કરનેવાલા) વો હૈ, જો કિસી ઔરત સે ઝાહિરી તૌર પર નિકાહ કરતા હૈ, તાકે સાબેકા શૌહર કે લિયે ઉસકી બીવી હલાલ હો જાયે. - વલ્લાહ આ'લમ.

૩૬. પેશાબ સે તહારત હાસિલ ના કરના :

યે ઈસાઈયોં કી આદત હૈ. હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રદિઅલ્લાહુ અન્હો સે રિવાયત હૈ કે નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને એક દફા દો કબ્રોં કે પાસ સે ગુઝરતે હુએ ફરમાયા –

"ઈન દોનોં કબ્રવાલોં પર અઝાબ હો રહા હૈ ઔર યે અઝાબ કિસી બડી ચીઝ કી વજહ સે નહીં હો રહા હૈ (એક રિવાયત કે મુતાબિક ફરમાયા, બલ્કે વો બડી ચીઝ હૈ) ઉનમેં એક કબ્રવાલા તો પેશાબ સે નહીં બચતા થા ઔર દૂસરા શખ્સ ચુગલખોરી કિયા કરતા થા."

(ઈમામ બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : અલ-ફત્હ, ૧૦/૪૭૨)

જો શખ્સ પેશાબ સે અપને જિસ્મ ઔર કપડેં કો મહફૂઝ નહીં રખતા, વો નજસ રહતા હૈ, હાલાંકે અલ્લાહ ત્આલા કા હુક્મ હૈ –

"વ-સિયાબક ફતહ્હિર." (મુદસ્સિર : ૪)

"ઔર અપને કપડોં કો પાક રખેં."

ઈસ લિયે મુસલમાન ભાઈયોં કો મઝકૂરા વાકેઆ સે ઈબ્રત વ સબક હાસિલ કરના ચાહિયે ઔર અપને જિસ્મ ઔર કપડોં કો પેશાબ વગૈરહ કી નજાસત સે બચાના ચાહિયે ઔર અગર લગ જાયે તો ફૌરન્ ઉસસે પાકી હાસિલ કરના ચાહિયે. અલ્લાહ ત્આલા અપને ફઝલ-વ-કરમ સે ઈસ બલા સે મહફૂઝ રખે. વો બડા રહમ કરનેવાલા હૈ.

૩૭. જાનવર કે ચેહરે કો દાગના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"ક્યા તુમકો ઈસકા ઈલ્મ નહીં હૈ કે મૈંને હર ઉસ શખ્સ પર લા'નત ભેજી હૈ, જો કિસી જાનવર કે ચેહરે કો દાગે યા ઉસે ચેહરે પર મારે."

(ઈમામ અબૂ દાઉદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૧૩૨૬)

૩૮. દુનિયા કે લિયે ઈલ્મ હાસિલ કરના ઔર ઈલ્મ કા છુપાના :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્નલ્લઝીન યક્તુમૂન મા- અન્ઝલ્ના મિનલ્ બય્યિનાતિ વલ્-હુદા મિમ્-બઅ્દિ મા બય્યન્નાહુ લિન્નાસિ ફીલ્-કિતાબ , ઊલાઈક યલ્અનુહુમુલ્લાહુ વ-યલ્અનુહુમુલ્-લાઈનૂન. ઈલ્લલ્લઝીન તાબૂ વ-અસ્લહુ વ-બય્યનૂ ફ-ઊલાઈક અતૂબુ અલઈહિમ્, વ-અનત્-તવ્વાબુર્-રહીમ." (બકરહ : ૧૫૦-૧૬૦)

"બેશક, જો લોગ છુપાતે હૈં ઉસ ચીઝ કો જો કે હમ ખુલી હુઈ નિશાનીયોં ઔર હિદાયત કે તૌર પર નાઝિલ કર ચૂકે હૈં, બાદ ઈસકે કે હમ ઈસે લોગોં કે લિયે કિતાબ મેં બયાન કર ચૂકે હૈં, યહી લોગ હૈ જિન પર અલ્લાહ લા'નત કરતા હૈ ઔર લા'નત કરનેવાલે લા'નત કરતે હૈં. અલબત્તા, જો લોગ તૌબા કર લેં ઔર અપને તર્ઝે-અમલ કો દુરસ્ત ઔર ઝાહિર કર દેં, યે વો લોગ હૈં જિસકો મૈં મુઆફ કર દૂંગા ઔર મૈં બડા તૌબા કબૂલ કરનેવાલા, બડા રહમવાલા હું."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ ને ઈલ્મે-દીન ઈસ લિયે હાસિલ કિયા, તાકે બહસો-મુબાહિસા કરે નાદાનોં સે, યા ફખ્ર કરે આલિમોં પર, યા લોગોં કો અપની તરફ મુતવજ્જહ કરે, અલ્લાહ ઉસકો જહન્નમ મેં દાખિલ કરેગા."

(ઈમામ ઈબ્ને માજહ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૧૫૮)

દૂસરી હદીસ મેં આપ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસને ઈલ્મ કો, જિસસે અલ્લાહ કી રઝામંદી હાસિલ હોતી હૈ, દુનિયા કી ગર્ઝ સે સીખા, કિયામત કે દિન ઉસકો જન્નત કી બૂ ભી ના મિલેગી."

(ઈમામ અબૂ દાઉદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૧૫૯)

૩૯. ખિયાનત કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"યા ઐયુહલ્લઝીના આમનૂ ! લા તખૂનૂલ્લાહ વર્-રસૂલ વ-તખૂનૂ-અમાનાતિકુમ્ વ-અન્તુમ્ તઅ્લમૂન." (અન્ફાલ : ૨૭)

"અય ઈમાનવાલોં ! ખિયાનત ના કરો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ કે સાથ ઔર ના અપની અમાનતોં મેં ખિયાનત કરો, દરાં-હાલ-યે કે તુમ જાનતે હો."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસમેં અમાનતદારી નહીં, વો ઈમાનદાર નહીં ઔર જિસમેં વફાદારી નહીં, વો દીનદાર નહીં."

(ઈમામ અહમદ ઔર ઈબ્ને હિબ્બાન ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૭૧૭૯)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસમેં યે ચાર સિફાત પાઈ જાયેં વો પક્કા મુનાફિક હોગા, ઔર જિસ શખ્સ મેં ઈનમેં સે કોઈ એક સિફત હો તો ઉસમેં નિફાક કી એક સિફત હોગી, યહાં તક કે ઉસે છોડ દે. ઈન ચાર સિફાત મેં સે એક સિફત આપને યે બયાન ફરમાઈ કે જબ ઉસકે પાસ અમાનત રખી જાયે તો ઉસમેં ખિયાનત કરે."

(ઈમામ બુખારી ઔર મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

૪૦. એહસાન જતલાના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"યા ઐયુહલ્લઝીન આમનૂ ! લા તુબ્તિલૂ સદકાતિકુમ્ બિલ્-મન્નિ વલ્-અઝા."

(બકરહ : ૨૬૪)

"અય ઈમાનવાલોં ! અપને સદકાત કો એહસાન જતા કર ઔર અઝિયત પહુંચાકર બાતિલ ના કરો."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"અલ્લાહ તઆલા કિયામત કે દિન તીન તરહ કે લોગોં સે ના તો બાત કરેગા ઔર ના ઉન્હેં દેખેગા ઔર ના હી ઉન્હેં (ગુનાહોં સે) પાક-સાફ કરેગા ઔર

મઝીદ-બરાં, ઐસે લોગ દર્દનાક અઝાબ સે દોચાર હોંગે. (પહલા) વો શખ્સ જો ટખને સે નીચે કપડે પહને, (દૂસરા) વો શખ્સ જો એહસાન જતલાકર કિસી કો કુછ દે, (તીસરા) વો શખ્સ જો જૂટી કસમ ખાકર અપના માલ ફરોખ્ત કરે."

(ઇમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

૪૧. કઝા-વ-કદ્ર કા ઈન્કાર કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"ઈન્ના કુલ્લ શયઈન્ ખલકનાહુ બિ-કદર." (કમર : ૪૯)

"હમને હર ચીઝ કો (એક ખાસ) અંદાઝે સે પૈદા કિયા હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"વાલેદૈન કી નાફરમાની કરનેવાલા ઔર તકદીર કા ઈન્કાર કરનેવાલા ઔર શરાબનોશી કરનેવાલા જન્નત મેં દાખિલ નહીં હોગા."

(કિતાબુસ્-સુન્નહ મેં શૈખ અલ્બાની ને ઇસ હદીસ કો હસન કરાર દિયા હૈ, દેખિયે : હદીસ નં. ૩૨૧)

૪૨. તજસ્સુસ કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તજસ્સસુ." (હુજુરાત : ૧૨)

"ઔર તજસ્સુસ ના કિયા કરો."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જો શખ્સ (ચુપકે ચોરી) લોગોં કી બાતોં કો સુને, જિનકા સુનના વો પસંદ ના કરતે હોં, તો ઉસકે કાન મેં (કિયામત કે દિન) સીસા ડાલા જાયેગા, ઔર જિસને જૂટા ખ્વાબ બયાન કિયા ઉસસે (આખિરત મેં) જવ મેં ગિરહ ડાલને કો કહા જાયેગા."

(ઇસે તબરાની ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૦૨૮)

૪૩. ચુગલખોરી કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તુતિઅ્ કુલ્લ હલ્લાફિમ્-મહીન, હમ્માઝિમ્-મશાઈમ્ બિ-નમીમ."

(કલમ : ૧૦-૧૧)

"ઔર આપ ઐસે શખ્સ કા ભી કહના ના માનિયેગા, જો બડી કસમેં ખાનેવાલા હૈ, ઝલીલ હૈ, તા'નાબાઝ હૈ, ચુગલખોરી કરતે ફિરતા હૈ."

'નમામ' ઉસે કહતે હૈ, જો ફસાદ ફૈલાને કી ગર્ઝ સે લોગોં કે માબૈન ઈધર કી બાતેં ઉધર કરે.

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રદિઅલ્લાહુ અન્હો સે મરવી હૈ કે નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને એક બાર કબ્રોં કે પાસ સે ગુઝરતે હુએ ફરમાયા –

"ઈન દોનોં પર અઝાબ હો રહા હૈ ઔર યે અઝાબ બઝાહિર કિસી બડી ચીઝ કી વજહ સે નહીં હો રહા હૈ (હાલાં કે વો બડી ચીઝ હૈ) ઉનમેં એક (કબ્રવાલે કો ઈસ લિયે અઝાબ હો રહા હૈ કે વો) લોગોં કે દરમિયાન ચુગલખોરી કિયા કરતા થા."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૧૦/૪૭૨)

૪૪. લા'ન વ તા'ન કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"મુસલમાન કો ગાલી દેના ફિસ્ક હૈ ઔર ઉસસે જંગ કરના કુફ્ર હૈ."

(ઈસે ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૧/૧૧૦)

નીઝ આપને ફરમાયા –

"જબ કોઈ બંદા કિસી પર લા'નત ભેજતા હૈ, તો વો લા'નત આસમાન કી તરફ જાતી હૈ, ચુનાંચે આસમાન કે દરવાઝે ઉસ પર બંદ હો જાતે હૈ, ફિર વો ઝમીન કી જાનિબ વાપસ આને લગતી હૈ, તો ઉસકે ભી દરવાઝે બંદ કર દિયે જાતે હૈં, ફિર વો દાયેં-બાંયે ગરદિશ કરતી રહતી હૈ ઔર જબ ઉસે કોઈ મુસ્તકર નહીં મિલતા, તો વો લા'નત કિયે જાનેવાલે કી જાનિબ લૌટ જાતી હૈ, અગર વો ઉસકા મુસ્તહિક હોતા હૈ; વરના લા'નત કરનેવાલે હી કે ઉપર મુસલ્લત હો જાતી હૈ."

(ઈસે ઈમામ અબૂ દાઉદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ૧૬૭૨)

અય મેરે ભાઈ ! આપકો યે જાન લેના ચાહિયે કે તમામ મુસલમાનોં કા ઈસ પર ઈજમાઅ હૈ કે કિસી મુસલમાન પર લા'નત ભેજના હરામ હૈ, ખ્વાહ કૈસે ભી હાલાત પૈદા હો જાયે; હાં, ઉમૂમી તૌર પર બૂરે અખ્લાક વ સિફ઼ાતવાલોં પર લા'નત કી જા સકતી હૈ; જૈસે કોઈ યે કહે - લઅનલ્લાહ અઝ્-ઝાલિમીન, લઅનલ્લાહ અલ-કાફિરીન, લઅનલ્લાહ અલ-મુસવ્વિરીન. (ઝાલિમોં પર અલ્લાહ કી લા'નત હો, કાફિરોં પર અલ્લાહ કી લા'નત હો, તસ્વીર બનાનેવાલોં પર અલ્લાહ કી લા'નત હો.)

૪૫. ગદારી ઔર બેવફાઈ કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ મેં ચાર તરહ કી સિફાત પાઈ જાયે, વો પક્કા મુનાફિક હોગા ઔર જિસ મેં ઈનમેં સે કોઈ એક સિફત મૌજૂદ હોં તો વો નિફાક કી એક સિફત કા હામિલ સમજા જાયેગા, યહાં તક કે ઉસે છોડ દે. જબ ઉસકે પાસ અમાનત રખી જાયે તો ઉસમેં ખિયાનત કરે, ઔર ગુફ્તગૂ કરે તો જૂટ બોલે, ઔર જબ વા'દા કરે તો ઉસકી ખિલાફવર્ઝી કરે, ઔર જબ ઝઘડા કરે તો ગાલી-ગલૂજ કરને લગે."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૧/૮૯)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"હર ગદાર શખ્સ કે સાથ કિયામત કે દિન એક ઝંડા હોગા (જો ઉસકે બ-કદ્ર ઉઝ્ર છોટા વ બડા હોગા) ઔર કાન ખોલકર સુન લો - અમીરુલ મુ'મેનીન કે ખિલાફ અલમે-ગદ્ર બલંદ કરને સે બૂરી કોઈ ગદારી નહીં હૈ."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૧૫૭૦)

૪૬. કાહિનોં ઔર નજૂમીયોં કી તસ્દીક કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જો શખ્સ કિસી નજૂમી ઔર કાહિન કે પાસ જાયે ઔર ઉસકી બાત તસ્દીક કરે, તો ઉસને શરીઅતે-મુહમ્મદિયા કા ઈન્કાર કર દિયા."

નીઝ, નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ ને કિસી નજૂમી કે પાસ જાકર કુછ પૂછા, તો ઉસકી ચાલીસ રાતોં કી નમાઝ કુબૂલ નહીં હોગી." (ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

૪૭. શૌહર કી નાફરમાની કરના :

અલ્લાહ તૃઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વલ્લાતી તખાફૂન નુશૂઝહુન્ન ફ-ઈઝૂહુન્ન વહ્જુરૂહુન્ન ફીલ્-મઝાજિઈ વદ્રિબૂહુન્ન, ફઈન્ અતઅ્નકુમ્ ફ-લા તબ્ગૂ અલઈહિન્ન સબીલા. ઈન્નલ્લાહ કાન અલિયન્ કબીરા." (નિસા : ૩૪)

"ઔર જિન ઔરતોં સે તુમ્હેં સરકશી કા અંદેશા હો, તો ઉન્હેં નસીહત કરો ઔર ઉન્હેં ખ્વાબગાહોં મેં તન્હા છોડ દો ઔર ઉન્હેં મારો, ફિર અગર વો તુમ્હારી ઈતાઅત કરને લગેં, તો ઉનકે ખિલાફ બહાને ના ઢૂંઢો. બેશક, અલ્લાહ બડા રફઅતવાલા હૈ, બડા અઝમતવાલા હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જબ કોઈ મર્દ અપની બીવી કો હમબિસ્તરી કે લિયે બુલાએ ઔર વો ઈન્કાર કર દે ઔર મર્દ નારાઝ હોકર શબ ગુઝારે, તો ફરિશ્તે ઉસ ઔરત પર સુબ્હ તક લા'નત ભેજતે રહતે હૈં."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૬/૩૧૪)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અગર મૈં કિસીકો ગૈરુલ્લાહ કે સજદે કા હુક્મ દેતા, તો ઔરત કો હુક્મ દેતા કે વો અપને શૌહર કો સજદા કરે, કસમ હૈ ઉસ ઝાતે-પાક કી જિસકે હાથ મેં મેરી જાન હૈ, ઔરત અપને પરવરદિગાર કે હુકૂક કી અદાયગી સે ઉસ વક્ત તક ફારિગ નહીં હો સકતી, જબ તક કે અપને શૌહર કે તમામ હુકૂક કી અંજામદહી ના કરે, હત્તા કે અગર શૌહર ઉસે બુલાએ ઔર યે કુજાવહ (ઊંટ કી પીઠ) પર હૈ તબ ભી ઈન્કાર ના કરે."

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૫૨૯૫)

ઈસી તરહ એક દૂસરી હદીસ મેં નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"અલ્લાહ તુઆલા ઉસ ઔરત કી તરફ નહીં દેખેગા, જો અપને શૌહર કી શુક્રગુઝાર નહીં હોતી, હાલાં કે વો ઉસસે મુસ્તગ્ની નહીં હો સકતી હૈ."

(મુલાહેઝા હો : 'સિલસિલતુલ અહાદીસ અસ્-સહીહા, ૨૮૯)

ઈસ લિયે હર મુસલમાન ખાતૂન કે લિયે ઝરૂરી હૈ કે વો અપને શૌહર કી ખુશ્નૂદી હાસિલ કરને કી હર મુમકિન કોશિશ કરે ઔર ઉસકી નારાઝગી કે અસ્બાબ સે ગુરેઝ કરે, ઔર કિસી શરઈ વ ફિતરી અઅ્ઝાર, જૈસે હૈઝ વ નિફાસ ઔર રોઝોં કે અય્યામ મેં ના હોતે હુએ શૌહર કી ખ્વાહિશાત કો પૂરી કરને દે, ઔર હંમેશા શર્મ-વ-હયા કે ઝેવર સે આરાસ્તા રહે ઔર શૌહર કી ઈતાઅત ઔર ફરમાબદારી કરે ઔર ઉસકી નારાઝગી સે બચને કો મતાએ-હયાત સમજે.

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અગર ઔરત (સહીહ મા'નોં મેં) શૌહર કે હુકૂક સે વાકિફ હો તો ઉસકે દિન-વ-રાત કે ખાનેકી તૈયારી સે ઉસ વક્ત તક ના બેઠેગી, જબ તક વો ઉસસે ફારિગ ના હો જાયે."

(ઈસે તબરાની ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૫૨૯૫)

હઝરત આઈશા રદિઅલ્લાહુ અન્હા ફરમાતી હૈં કે, **"અય ઔરતોં! તુમ્હેં અપને-અપને શૌહરોં કે હુકૂક કા સહીહ અંદાઝા હો જાયે, તો તુમમેં કી હર ઔરત અપને ચેહરે કી ગાલ સે શૌહર કે કદમોં કે ગર્દો-ગુબાર સાફ કરેગી."**

ઈસી તરહ નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"મૈંને જન્નત મેં ઝાંકા તો ઈસમેં અકસરિયત ફુકરા કી નઝર આઈ ઔર જહન્નમ મેં નઝર ડાલી તો અકસરિયત ઔરતોં કી દિખાઈ દી."

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૧૦૩૧)

ઈમામ ઝહબી ઈસ હદીસ પર તબ્સરા કરતે હુએ લિખતે હૈં કે, ''ઔરતોં કે ઈસ કસરત સે જહન્નમ મેં જાને કી વજહ યે હૈ કે વો અલ્લાહ તઆલા ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ઔર અપને શૌહરોં કી ફરમાબરદારી મેં કોતાહી કરતી હૈ, ઔર બકસરત બેપર્દગી મેં મુલવ્વિસ હોતી હૈં; ઔર બેપર્દગી કે મા'ની યે હૈ કે જબ બાહર નીકલને કા ઈરાદા કરતી હૈ તો અચ્છે લિબાસ ઝૈબતન કરતી હૈ ઔર અચ્છી તરહ બનાવ-સિંગાર કરકે હુસ્નો-જમાલ કા દિખાવા (મઝાહેરા) કરતે હુએ નીકલતી હૈ ઔર લોગોં કો ફિત્ને મેં ડાલતી હૈં ઔર અગર વો મહફૂઝ રહે ઔર લોગોં કી હવસ કા શિકાર ના હુઈ તો લોગ ઉનકી

તરફ બદગુમાની કરકે ગુનાહોં સે મહફૂઝ ના રહ સકેં.''

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"ઔરત પરદે મેં રહનેવાલી શય હૈ, જબ વો બાહર નીકલ જાતી હૈ તો શૈતાન ઉસે તાકને લગતા હૈ."

(ઈમામ તિરમિઝી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૬૯૦)

ઈમામ ઝહબી રહમતુલ્લાહ અલયહિ ફરમાતે હૈં કે, ''ઔરત જબ અપને ઘર કે અંદર હોતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક અઝીમુશ્શાન હોતી હૈ, ઔરત કે લિયે રઝાએ-ઈલાહી કે હુસૂલ કા સબસે બેહતરીન તરીકા યે હૈ કે વો ચિરાગે-ખાના રહે ઔર શૌહર કી ઈતાઅત કરે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરે.'' (મુલાહેઝા હો : કિતાબુલ કબાઈર અઝ્-ઝહબી, સ. ૧૭૬)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"ઔરત પરદે મેં રહનેવાલી ચીઝ હૈ ઔર જબ વો અપને ઘર સે બાહર નીકલ જાતી હૈ, તો શૈતાન ઉસે તાકને લગતા હૈ, હાલાંકે વો અપને ઘર કી કોઠરી મેં રહતે હુએ અલ્લાહ તઆલા સે કરીબતરીન રહતી હૈ."

(ઈમામ તબરાની ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુત્-તરગીબ, ૩૪૨)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"મૈંને અપને બાદ મર્દો કે લિયે ઔરતોં સે બડા કોઈ ફિત્ના નહીં છોડા હૈ."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : હદીસ નં. ૨૦૬૭)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જબ કોઈ ઔરત અપને શૌહર કો દુનિયા મેં તકલીફ પહુંચાતી હૈ, તો જન્નત મેં ઉસકી હૂર બીવીયાં કહતી હૈ, ખુદા તુમ્હારા નાસ કરે, તુમ ઈસકો તકલીફેં ના પહુંચાઓ, ઈસ લિયે કે વો તુમ્હારે પાસ આરઝી અમાનત હૈ ઔર જલ્દ હી તુમસે ફિરાક હાસિલ કરકે હમારે પાસ આ જાયેગા."

(ઈમામ અહમદ ઔર તિરમિઝી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૭૧૯૨)

ઈસ લિયે એક મુસલમાન ખાતૂન કે લિયે ઝ્યાદા મુનાસિબ હૈ કે વો ચિરાગે-ખાના બની રહે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદતગુઝાર ઔર શૌહર કી મુતીઅ-

વ-ફરમાબરદાર રહે ઔર ઉસકે હુકૂક કી રિઆયત કરે ઔર ઉસકે સાથ બદ્અખ્લાકી ના કરે.

ઈસ સિલસિલે મેં નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"તીન તરહ કે લોગ અલ્લાહ ત્આલા સે દુઆએં કરતે હૈં, લેકિન ઉનકી દુઆએં કુબૂલ નહીં કી જાતી; એક વો શખ્સ હૈ, જિસકે નિકાહ મેં કોઈ બદ્ખલ્ક ઔરત હો, લેકિન વો ઉસ કો તલાક નહીં દેતા; દૂસરા વો શખ્સ હૈ, જિસકા માલ કિસી કે ઝિમ્મે હો, લેકિન વો ઉસ પર ગવાહ નહીં બનાતા; તીસરા વો શખ્સ હૈ, જો કિસી બેવકૂફ કો માલ અતા કરતા હૈ, હાલાંકે ઈરશાદે બારી ત્આલા હૈ – વ-લા તુઅ્તૂસ્-સુફહા- અ અમ્વાલકુમ...- નિસા : ૫, ઔર કમઅક્લોં કો અપના માલ ના દે દો." (સહીહુલ જામેઅ, ૩૦૭૫)

મઝકુરા બાલા સારી હદીસેં ઔરત કે ઝિમ્મે શૌહર કે હુકૂક કી અહમિયત કો બતાતી હૈ. હમને ઈસ મસ્લે પર કદરે તફસીલ સે ઈસ લિયે રોશની ડાલ દી હૈ, ક્યૂં કે મૌજૂદા દૌર મેં મુસલમાન ઔરતોં મેં મગ્રિબી તેહઝીબ-વ-તમદ્દુન સે ફરીફ્તગી ઔર અમિરીકી ઔર યુરપી ફાજિરા-વ-ફાહિશા ઔરતોં કી તકલીદ બઢતી જા રહી હૈ ઔર વો ભી ઉન્હીં કી તરહ બેહયાઈ વ બેપર્દગી સે બન-ઠનકર સૈરો-તફ્રીહ કે લિયે ઘરોં સે બાહર નીકલને લગી હૈં, ઔર ઈન્હોં ને અપને શૌહરોં કી નાફરમાની મેં મગ્રિબી ઔરતોં કી તક્લીદ શુરૂ કર દી હૈ, ઔર બહુત સે મરદુમનુમા શૌહરોં કે ઉમૂર ઉનકી ઔરતોં કે હાથ મેં હો ગયે હૈં. અલ્લાહ ત્આલા ઐસી સૂરતેહાલ સે પનાહ મેં રખેં ઔર પરદાદાર નેક ખ્વાતીન કી તા'દાદ મેં ઈઝાફા ફરમાએં.

મેરી નસીહત હૈ કે અય મુસલમાન ભાઈ ! આપ પરદાનશીં ઔર દીનદાર ઔરત સે શાદી કરેં, જો અપની ઔર આપકી ઈઝ્ઝતો-આબરૂ ઔર માલો-દૌલત કી હિફાઝત કરે ઔર જો બન-ઠનકર ઔર ખૂશ્બૂ મેં મુઅત્તર હોકર ના નીકલેં ઔર આપકી ફરમાબદાર હો, ક્યૂં કે જિસ કિશ્તી કે નાખુદા દો હોતે હૈં, વો ગર્કે-આબ હો જાતી હૈ.

ઈસી તરહ અપની બીવી કો ખૈરો-ભલાઈ કી નસીહત કરતે રહના ચાહિયે, જૈસા કે નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"ઔરતોં કો ખૈરો-ભલાઈ કી બાતોં કી તાકીદ કરતે રહના ચાહિયે, ક્યૂં કે ઔરત ટેઢી પસલી સે પૈદા હુઈ હૈ ઔર પસલી કા સબસે ટેઢા હિસ્સા ઉપરવાલા

હિસ્સા હૈ, તો અગર તુમ ઈસકો સીધા કરને લગોગે તો તોડ દોગે ઔર અગર ઈસી તરહ છોડ દોગે તો ટેઢી હી રહેગી. ઈસ લિયે ઔરતોં કો ખૈરો-ભલાઈ કી તાકીદ કરતે રહા કરો.''

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : અલ-ફત્હ, ૯/૨૫૩)

ઈસી તરહ ઔરતોં કો અલ્લાહ તઆલા કી ઈતાઅત ઔર ઉસકે એહકામ કી ઈત્તેબાઅ કા હુક્મ કરના ચાહિયે ઔર ઉન તમામ બાતોં ઔર આદાત સે ઈજ્તિનાબ કી તાકીદ કરની ચાહિયે, જિનસે અલ્લાહ તઆલા ને રોકા હૈ, ઔર યહી જન્નત તક લે જાનેવાલા રાસ્તા હૈ.

૪૮. કપડોં ઔર દીવારોં ઔર પથ્થરોં પર તસ્વીરે બનાના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જો લોગ ઐસી તસ્વીરે બનાતે હૈં, વો કિયામત કે દિન અઝાબ સે દોચાર હોંગે ઔર ઉનસે કહા જાયેગા કે તુમને જિન ચીઝોં કો બનાયા હૈ, ઈન બનાઈ હુઈ ચીઝોં મેં રૂહ ડાલકર ઝિંદા કરો.''

(ઈમામ બુખારી ઔર મુસ્લિમ ઔર ઈનકે અલાવા દૂસરે મુહદ્દેસીન ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : ફત્હુલ બારી, ૧૦/૩૮૩)

હઝરત આઈશા રદિઅલ્લાહુ અન્હા ફરમાતી હૈ કે, એક દફા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ મેરે યહાં તશરીફ લાયે ઔર મૈંને એક તાક યા અલ્મારી પર એક પરદા ડાલા હુઆ થા ઔર ઉસ પરદે મેં તસ્વીરેં થીં. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને જબ ઉસકો દેખા તો ફાડ ડાલા ઔર ફરમાયા, **"સબસે ઝ્યાદા સખ્ત અઝાબ મેં કિયામત કે રોઝ વો લોગ હોંગે, જો અલ્લાહ તઆલા કી સિફતે-તખ્લીક કી નકૂલ ઉતારતે હૈં.''** હઝરત આઈશા ફરમાતી હૈં કે ફિર હમને ઉસકે એક યા દો તકિયે બના ડાલે.

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૧૩૬૬)

૪૯. મુસીબત કે વક્ત નૌહાગરી ઔર સીનાકૂબી કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જો શખ્સ ચેહરે કો ઝદો-કોબ કરે ઔર ગિરેબાન ફાડે ઔર જાહિલાના

નઅ્રાબાઝી કરે, વો હમમેં સે નહીં હૈ.''

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : અલ-ફત્હ, ૩/૧૬૩)

૫૦. સરકશી કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

''ઈન્નમસ્-સબીલુ અલલ્લઝીન યઝ્લિમૂનન્નાસ વ-યબ્ગૂન ફીલ્-અર્દિ બિ-ગઈરિલ્ હક્ક. ઊલા-ઈક લહુમ્ અઝાબુન્ અલીમ.'' (શૂરા : ૪૨)

''ઈલ્ઝામ તો ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર ઝુલ્મ કરતે ઔર ઝમીન પર નાહક સરકશી કરતે ફિરતે હૈં. ઐસોં કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ.''

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

''અલ્લાહ તઆલા ને મેરે પાસ યે વહી ભેજી હૈ કે લોગ બાહમી તૌર પર ખુશ-અખ્લાકી ઔર ઈન્કિસારી સે પૈશ આયેં, યહાં તક કે કોઈ કિસી પર ફખ્ર વ મુબાહાત (શેખી) ના કરે ઔર કોઈ કિસી પર ઝુલ્મ વ ઝ્યાદતી ના કરે.''

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : અન્-નવવી, ૧૦/૩૮૫)

નીઝ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

''સરકશી ઔર કતઅ્-રહમી સે બઢકર કોઈ ગુનાહ દુનિયા મેં જલ્દ-અઝ-જલ્દ સઝા કા ઔર આખિરત મેં અઝાબ કો વાજિબ કરનેવાલા નહીં.''

(ઈસે ઈમામ અબૂ દાઉદ વગૈરહને રિવાયત કિયા હૈ.)

૫૧. કમઝોરોં, ગુલામોં, બાંદીયોં, બીવીયોં ઔર જાનવરોં પર ઝુલ્મ વ ઝ્યાદતી કરના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

''જિસને અપને ગુલામ કી કિસી ઐસે ફે'અલ પર પિટાઈ કી, જિસે ઉસને નહીં કિયા થા યા ઉસે તમાંચા મારા, તો ઉસકા કફ્ફારા યે હૈ કે વો ઉસે આઝાદ કર દે.'' (મુલાહેઝા હો : સહીહ મુસ્લિમ, ૮૦૧)

નીઝ આપને ઈરશાદ ફરમાયા –

''અલ્લાહ તઆલા ઉન લોગોં કો અઝાબ દેગા, જો લોગોં કો દુનિયા મેં અઝાબ દેતે હૈં.'' (ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૧૮૩૩)

૫૨. પડોસી કો તકલીફ દેના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"વો શખ્સ જન્નત મેં નહીં જાયેગા, જિસકે પડોસી ઉસકી ઈઝારસાની સે મહફૂઝ ના હોં." (મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૭૦૦૨)

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"મુજે હઝરત જિબ્રઈલ બારબાર પડોસી કે સાથ હુસ્ને-સુલૂક કી તાકીદ કરતે રહે, યહાં તક કે મુજે ખયાલ પૈદા હોને લગા કે આપ ઈસકો વારિસ બના દેંગે."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, નવવી, ૧/૫૨૪)

૫૩. મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના ઔર ગાલિયાં દેના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વલ્લઝીન યુઅ્ઝૂનલ્ મુઅ્મિનીન વ-લ મુઅ્મિનાતિ બિ-ગઈરિ મક્-તસબૂ ફ-કદિહ્-તમલૂ બૂહ્તાનંવ્-વ-ઈસ્મમ્-મુબીના." (અહ્ઝાબ : ૫૮)

"ઔર જો લોગ ઈઝા પહુંચાતે રહતે હૈં ઈમાનવાલોં કો ઔર ઈમાનવાલીયોં કો બગૈર ઈસકે કે ઉન્હોંને કુછ કિયા હો, તો વો લોગ બોહતાન ઔર સરીહ ગુનાહ કા બાર (અપને ઉપર) લેતે હૈં."

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"કિયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક બદતરીન શખ્સ વો હોગા, જિસકે શર સે મહફૂઝ રહને કી ખાતિર લોગોં ને ઉસસે કતઅ્-તા'લ્લુક કર લિયા હો."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, અલ-ફત્હ, ૧૦/૪૫૨)

૫૪. ટખનોં સે નીચે કપડે પહનના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જો ઈઝાર ટખનોં સે નીચે લટકાઈ જાયે, વો આગ મેં હોગી."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ.)

એક દૂસરી હદીસ મેં આપને ઈરશાદ ફરમાયા –

"અલ્લાહ તઆલા ઉસ શખ્સ કી તરફ નિગાહ નહીં કરેગા, જિસકા ઈઝાર

તકબ્બુર કી વજહ સે નીચે લટકતા હો."

(ઈમામ બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

અફસોસ કે મૌજૂદા દૌર મેં ઈસકી વબા આમ હો ગઈ હૈ. બસ, અલ્લાહ જિસ પર રહમ ફરમાએ, વહી ઈસ વબા સે મહફૂઝ હૈ. લોગોં કે કપડે આમ તૌર પર ટખનોં સે નીચે હોતે હૈં. બસા-અવકાત ઝમીન તક પહુંચ જાતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા હમેં ઔર આપકો ઈસ બદ્અમલી સે મહફૂઝ રખે.

૫૫. સોને ઔર ચાંદી કે બરતનોં મેં ખાના-પીના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જો શખ્સ સોને યા ચાંદી કે બરતન મેં ખાતા યા પીતા હૈ, વો અપને પેટ કે અંદર જહન્નમ કી આગ દાખિલ કર રહા હૈ."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

૫૬. મર્દોં કા રેશમી ઔર સુન્હરી (સોને કી)મલ્બૂસાત ઔર મસ્નૂઆત ઈસ્તેમાલ કરના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"વહી શખ્સ દુનિયા મેં રેશમી લિબાસ ઝૈબતન કરતા હૈ, જિસકા આખિરત (કે મલ્બૂસાત) મેં સે કોઈ હિસ્સા નહીં."

(ઈમામ મુસ્લિમ રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૧૩૩૫)

નીઝ, નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"મેરી ઉમ્મત કે મર્દોં પર રેશમી લિબાસ ઔર સોના પહનના હરામ કર દિયા ગયા હૈ, ઔર ઔરતોં કે લિયે યે ચીઝેં હલાલ કી ગઈ હૈ."

(મુલાહેઝા હો : સહીહ સુનન અલ-તિરમિઝી, હદીસ નં. ૧૪૦૪)

૫૭. ગુલામ કા અપને માલિક કે પાસસે ભાગ જાના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ઈરશાદ હૈ –

"જબ ગુલામ ભાગ જાતા હૈ, તો ઉસકી નમાઝ કુબૂલ નહીં હોતી."

એક દૂસરી રિવાયત મેં હૈ –

"યહાં તક કે અપને આકા કે યહાં વાપસ લૌટ આયે."

(મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૨૫૭)

૫૮. ગૈરુલ્લાહ કે લિયે જાનવર ઝિબ્હ કરના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ શખ્સ પર લા'નત ફરમાઈ હૈ, જિસને ગૈરુલ્લાહ કે લિયે ઝિબ્હ કિયા હો."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, અન્-નવવી, ૮/૨૫૯)

ગૈરુલ્લાહ કે લિયે ઝિબ્હ કરને કી શક્લ યે હૈ કે કોઈ શખ્સ ઝિબ્હ કરતે વક્ત યે કહે કે યે જાનવર શૈતાન યા કિસી બુત યા ફલાં શૈખ વગૈરહ કે નામ સે ઝિબ્હ કરતા હું.

૫૯. જાનબૂઝકર અપને આપ કો બાપ કે અલાવા કિસી ઓર કી તરફ મન્સૂબ કરના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જો શખ્સ જાનબૂજકર અપને આપકો અપને બાપ કે અલાવા કિસી ઓર કી તરફ મન્સૂબ કરે, તો ઉસ પર જન્નત હરામ હૈ."

(સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૫૮૬૫)

૬૦. ફુઝૂલ બહસો-મુબાહિસા કરના :

યા'ની કિસી કે કલામ મેં ઐબજુઈ કરના, તાકે ઉસકી નાઅહલિયત સાબિત કરકે તહકીર કી જાયે ઔર અપની કાબલિયત કા ઇઝહાર કિયા જાયે. એક તવીલ હદીસ મેં નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસ શખ્સ ને કિસી બાતિલ મસ્લે પર કઠહુજ્જતી કી, હાલાંકે વો ઉસકી (સહીહ સૂરતેહાલ) સે વાકિફ હૈ, તો વો અલ્લાહ તઆલા કી નારાઝગી મોલ લેતા હૈ, યહાં તક કે ઉસસે બાઝ આ જાયે."

(ઈમામ અબૂ દાઉદ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેજા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૧૯૬)

દૂસરી જગહ નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"કોઈ કૌમ હિદાયતયાબ હોને કે બાદ ઉસ વક્ત ગુમરાહ હો જાતી હૈ, જબ વો બહસો-મુબાહિસા મેં પડ જાતી હૈ."

(ઈમામ અહમદ ઔર તિરમિઝી ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૫૬૩૩)

૬૧. ઝુરૂરત સે ઝાઈદ પાની રોકના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ ને ઝુરૂરત સે ઝાઈદ પાની યા સબ્ઝીયોં કો (કિસી કો દેને સે) રોક લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા કિયામત કે દિન અપને ફઝ્લો-કરમ કો ઉસસે રોક લેગા." (ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૬૫૬૦)

૬૨. નાપતૌલ મેં કમી-વ-બેશી કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વઈલુંલ્-લિલ્-મુતફ્ફિફીન, અલ્લઝીન ઈઝક્તાલૂ અલન્નાસિ યસતવ્ફૂન, વ-ઈઝા કાલૂહુમ્ અવ્-વઝનૂહુમ્ યુખ્સરૂન." (મુતફ્ફિફીન : ૧-૩)

"બડી ખરાબી હૈ (નાપતૌલ મેં) કમી કરનેવાલોં કે લિયે, કે જબ લોગોં સે નાપકર લેં તો પૂરા લેં ઔર જબ ઉન્હેં નાપકર યા તૌલકર દે તો ઘટા દે."

૬૩. તદબીરે-ઈલાહી સે બેખૌફ વ બેફિક્ર હો જાના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કસરત સે યે દુઆ પઢા કરતે થે –

"યા મુકલ્લિબુલ્-કુલૂબ, સબ્બિત કલ્બી અલા દિનીક."

"અય દિલોં કે પલટનેવાલે! હમારે કુલૂબ કો અપને દીન પર સાબિત રખ."

ચુનાંચે અર્ઝ કિયા ગયા કે, **"યા રસૂલુલ્લાહ ! આપકો હમારે સિલસિલે મેં ખતરા હૈ ? તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા – "સારે કુલૂબ રહમાન કી ઉંગલિયોંમેં સે દો ઉંગલિયોં કે દરમિયાન હૈ. ઉનકો જિસ તરહ ચાહતા હૈ ઉલટતા-પુલટતા રહતા હૈ."**

(ઈમામ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૧૬૫૮)

ઈસ લિયે અય ભાઈ ! આપકો અપને ઈમાન ઔર અમલે-સાલેહ ઔર નમાઝ વ રોઝે ઔર તમામ ઈબાદાત ખ્વાહ કિતને હી ઝ્યાદા ઔર અચ્છે હોં, ઈસકે પૈશેનઝર અજબ (ગરૂર) ઔર ખુદપસંદી મેં મુબ્તિલા નહીં હોના ચાહિયે, ક્યૂં કે યે જો સબ સરાસર ફઝ્લે-ખુદાવંદી હૈ, વો ચશ્મે-ઝદન (આંખ કી પલક ઝપકને) મેં સલ્બ કર સકતા હૈ ઔર ઈન ઈનામ વ ઈકરામ સે તુમ મહરૂમ ભી હો સકતે હો ઔર ઈસ તરહ કુલૂબ ખૈરો-બરકત સે ખાલી હો સકતે હૈં.

ઈસ લિયે ખુદપસંદી ઔર અહેસાસે-બરતરી સે ઈજ્તિનાબ કરના ચાહિયે, બા'ઝ બેવકૂફ લોગ કહને લગતે હૈં કે હમ ફલાં-ફલાં શખ્સ સે અફઝલ હૈં, ક્યૂં કે હમ ઐસે-ઐસે કામ અંજામ દેતે હૈં, જો કે ઉન્હોંને નહીં કિયા હૈ, હાલાંકે અલ્લાહ ત્આલા તમામ અફ્આલ ઔર દિલોં કે રાઝોં કો જાનતા હૈ. બ-હૈસિયત એક સચ્ચે મુસલમાન કે, આપકો હંમેશા અલ્લાહ કે ખૌફ વ ગઝબ સે ડરના ચાહિયે ઔર અપની કોતાહિયોં કા એહસાસ વ એ'તિરાફ કરના ચાહિયે ઔર આ'માલે-હસના કો કમ હી તસવ્વુર કરના ચાહિયે ઔર અપનેકો ઐસી કૈફિયત મેં રખના ચાહિયે, જિસકો નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને યૂં બયાન ફરમાયા હૈ –

"અપની ઝબાન કો કાબૂ મેં રખો ઔર અપને ઘર કો કુશાદા સમજો ઔર અપને ગુનાહોં પર ગિરયા-વ-ઝારી કરતે રહા કરો."

(ઈમામ તિરમિઝી ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૧૩૯૨)

ઈસ લિયે અપને અમલે-સાલેહ પર ભરોસા ના કરો ઔર અલ્લાહ ત્આલા કે મક્ર સે ખુદ કો મહફૂઝ ના સમજો ઔર ઉન લોગોં કી તરહ ના બનો, જિનકે મુતા'લ્લિક અલ્લાહ ત્આલા કા ઈરશાદ હૈ –

''અફઅમિનૂ મક્રલ્લાહિ, યઅ્મનુ મક્રલ્લાહિ ઈલ્લલ્-કવ્મુલ્-ખાસિરૂન.''

(આ'રાફ : ૯૯)

"ક્યા યે લોગ અલ્લાહ કી ખુફિયા તદબીરોં સે બેખૌફ હો ગયે હૈં, સો અલ્લાહ કી તદબીર સે કોઈ ભી બેખૌફ નહીં હોતા, બજુઝ ઉન લોગોં કે જો ઘાટે મેં આ ચૂકે હૈં."

ઔર અલ્લાહ ત્આલા સે હંમેશા હુસૂલે-આફિયત કે લિયે દુઆએં કરતે રહા કરો ઔર ઈસ દુઆ કો દુહરાતે રહા કરો –

"યા મુકલ્લિબુલ્-કુલૂબ, સબ્બિત કલ્બી અલા દિનીક."

"અય દિલોં કે પલટનેવાલે ! હમારે કુલૂબ કો અપને દીન પર સાબિત રખ."

ઔર અલ્લાહ તૂઆલા સે આકેબત બિલ્-ખૈર તલબ કરતે રહા કરો.

૬૪. મુરદાર જાનવર ઔર સુવ્વર કા ગોશ્ત ખાના :

અલ્લાહ તૂઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"કુલ્-લા- અજિદુ ફી મા- ઊહિય ઈલય્ય મુહર્રમન્ અલા તાઈમિંય્-યત્અમુહૂ ઈલ્લા- અંય્-યકૂન મઈતતન્ અવ્દમમ્-મસ્ફૂહન્ અવ્લહ્મ ખિન્ઝિરિન્ ફ-ઈન્નહૂ રિજ્સુન્..." (અન્આમ : ૧૪૫)

"આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ) કહ દિજિયે કે મુજ પર વહી આતી હૈ, ઈસમેં તો મૈં (ઓર) કુછ નહીં હરામ પાતા કિસી ખાનેવાલે કે લિયે, સિવાયે ઈસકે કે વો મુરદાર હો યા બહતા હુઆ ખૂન હો યા સુવ્વર કા ગોશ્ત હો, ક્યૂં કે વો બિલકુલ હી ગંદા હૈ."

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ ને નર્દ (શતરંજ) ખેલા, ગોયા કે ઉસને સુવ્વર કે ગોશ્ત ઔર ઉસકે ખૂન મેં અપના હાથ રંગ લિયા."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : અન્-નવવી, ૯/૫૫)

જબ હુઝૂર અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ સુવ્વર કે ગોશ્ત ઔર ખૂન સે હાથ આલૂદા હોને કો ગુનાહ હી નહીં, બલ્કે ગુનાહે-કબીરા ફરમા રહે હૈં, તો ઈસકા ખાના ઔર ઈસ્તેમાલ કરના, મઆઝલ્લાહ, કિતના બડા ગુનાહ હોગા ! અલ્લાહ તૂઆલા ઈસસે મહફૂઝ રખે.

૬૫. નમાઝે-જુમ્આ ઔર જમાઅત છોડના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"લોગ જુમ્આ કો છોડને સે બાઝ રહે, વરના અલ્લાહ તૂઆલા ઉનકે દિલોં પર મુહ્ર લગા દેંગા, ફિર વો ગાફિલોંમેં સે હો જાયેંગે."

(ઈમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૮૬૫)

દૂસરી હદીસ મેં ઈરશાદ હૈ –

"જિસ શખ્સ ને અઝાન સુની ઔર (મસ્જિદ મેં) નહીં આયા, તો ઉસકી નમાઝ હી નહીં હોતી, મગર ઉઝ્ર કે વક્ત."

(ઇબ્ને માજા ઔર ઇબ્ને હબ્બાન ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, ૬૩૦૦)

૬૬. અલ્લાહ તઆલા કી રહમતોં સે માયૂસ હોના :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઇરશાદ હૈ –

"ઇન્નહુ લા યય્અસુ મિર્-રવ્હિલ્લાહિ ઇલ્લલ્ કવ્મુલ કાફિરૂન."

(યૂસુફ : ૮૭)

"અલ્લાહ કી રહમત સે માયૂસ તો બસ કાફિર લોગ હી હોતે હૈં."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"તુમમેં કા હર શખ્સ અલ્લાહ ત્આલા સે હુસ્ને-ઝન રખતે હુએ વફાત પાએ."

(ઇમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, અન્-નવવી, ૧૦/૩૯૬)

૬૭. મુસલમાન કો કાફિર ઠહરાના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસને અપને કિસી મુસલમાન ભાઈ કો કાફિર કહકર મુખાતિબ કિયા, તો ઉનમેં સે કોઈ એક ઇસકા મુસ્તહિક હો ગયા."

(ઇસે ઇમામ બુખારી ને કિતાબુલ-અદબ મેં રિવાયત કિયા હૈ)

૬૮. મક્રો-ફરેબ ઔર ધોકેબાઝી :

અલ્લાહ ત્આલા કા ઇરશાદ હૈ –

"વ-લા યહિકુલ્ મક્રુસ્-સય્યિઉ ઇલ્લા બિ-અહ્લિહી." (ફાતિર : ૪૩)

"ઔર બૂરી ચાલોં કા વબાલ ઇન્હીં ચાલવાલોં પર પડતા હૈ."

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"મક્રો-ફરેબ ઔર ધોકેબાઝી કા હશ્ર જહન્નમ હૈ."

(ઇમામ બયહકી ને શો'અબુલ-ઈમાન મેં રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : અલ-સિલસિલાએ અલ-સહીહા, ૧૦૫૭)

૬૯. મુસલમાનોં કે ખિલાફ જાસૂસી કરના ઔર ઉનકે ઐબોં કો ખોલ દેના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હૈ –

"વ-લા તુતિઅ્ કુલ્લ હલ્લાફિમ્-મહીન, હમ્મઝિમ્-મશ્શાઈમ્ બિ-નમીમ."

(કલમ : ૧૦-૧૧)

"ઔર આપ ઐસે શખ્સ કા ભી કહા ના માનેં, જો બડા કસમેં ખાનેવાલા હૈ, ઝલીલ હૈ, તા'નાબાઝ હૈ, ચુગલખોરી કરતે ફિરતા હૈ."

એક તવીલ હદીસ મેં નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસને કિસી મુસલમાન કે મુતા'લ્લિક ઐસી બાત કહી, જો ઉસકે અંદર નહીં પાઈ જાતી, અલ્લાહ તઆલા ઉસે જહન્નમીયોં કે પીપ ઔર પસીને મેં ઠહરાયેગા, તા-વક્ત-યે કે વો અપની કહી હુઈ બાત સે નિકલ જાયે, હાલાંકે વો નહીં નિકલ સકતા." (ઈમામ અબૂ દાઉદ ઔર તબરાની ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૬૧૯૬)

૭૦. સહાબા કો બૂરા-ભલા કહના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"મેરે સહાબા કો બૂરા-ભલા ના કહો, કસમ હૈ ઉસ ઝાતે-પાક કી, જિસકે હાથ મેં મેરી જાન હૈ ! અગર તુમમેં સે કોઈ શખ્સ ઉહદ (પહાડ) કે બરાબર ભી (અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં) સોના ખર્ચ કરે, તબ ભી ઉનકે એક મદ યા નિસ્ફ મદ કે બરાબર નહીં હો સકતા."

(ઈમામ બુખારી ને રિવાયત કિયા હૈ, અલ્-ફત્હ, ૬/૨૧)

મઝીદ નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસને મેરે સહાબા કો ગાલી દી, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા કી ઔર ફરિશ્તોં કી ઔર તમામ લોગોં કી લા'નત હૈ."

(ઈમામ તબરાની ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૬૨૮૫)

૭૧. નાહક ફૈસલા કરના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"દો કિસ્મ કે કાઝી જહન્નમ મેં જાયેંગે, ઔર એક કાઝી જન્નત મેં જાયેગા. જિસ કાઝી ને હક તક રિસાઈ હાસિલ કી ઔર ઉસકે મુતાબિક ફૈસલા કિયા, વો જન્નત મેં જાયેગા, ઔર જિસ કાઝી ને હક કી મા'રિફત રખતે હુએ કસદન્ ઝાલિમાના ફૈસલા કિયા, યા બગૈર ઈલ્મ વ તહકીક કે (નાહક) ફૈસલા કિયા, તો યે દોનોં (કિસ્મ કે કાઝી) જહન્નમ મેં જાયેંગે."

(હાકિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૪૨૯૮)

૭૨. ફહશ કલામી કરના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ કે અંદર યે ચાર ચીઝેં હોં વો પક્કા મુનાફિક હૈ, ઔર જિસકે અંદર ઉનમેં સે કોઈ એક સિફત હોગી તો વો નિફાક કી એક સિફત કા હામિલ હોગા, યહાં તક કે ઉસે છોડ દે; જબ ઉસકે પાસ અમાનત રખી જાયે તો ખિયાનત કરે, ઔર જબ બાતચીત કરે તો જૂટ બોલે, ઔર જબ મુઆહેદા કરે તો ગદ્દારી કરે, ઔર ઝઘડા કરે તો ફહશ કલામી કરે."

(ઈમામ બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૮૮૯)

૭૩. નસ્બ મેં ઐબજુઈ કરના :

નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ કે અંદર યે દો સિફતેં હોં, ઉનસે વો કુફ્ર તક પહુંચ સકતા હૈ; નસ્બોં મે તા'ન વ તશ્નીઅ કરના, ઔર મુર્દો પર નોહા કરના."

(ઈમામ મુસ્લિમ વ અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૧૩૮)

૭૪. મુરદોં પર નોહા કરના :

(મઝકૂરા બાલા હદીસ ઈસકી દલીલ હૈ.)

૭૫. સંગ-મીલ મિટા દેના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અલ્લાહ તૂઆલા ને ઉસ શખ્સ પર લા'નત ભેજી હૈ, જો રાસ્તોં કે સંગ-મીલ કો મિટા દેતા હૈ."

(ઈમામ મુસ્લિમ ઔર દૂસરે મુહદ્દેસીન ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૫૧૧૨)

૭૬. કિસી બૂરી આદત કા ઈજાદ કરના યા ગુમરાહી કી દા'વત દેના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ ને ઈસ્લામ મેં કોઈ નયા તરીકા ઈજાદ કિયા તો ઉસ પર ઉસકા ઔર ઉસ પર અમલ કરનેવાલોં કા ગુનાહ હોગા, જબ કે ઉસકે કરનેવાલોં કે ગુનાહોં મેં કોઈ કમી નહીં કી જાયેગી."

(ઇમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

ઈસી તરહ નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ –

"જિસ શખ્સ ને કિસી ગુમરાહી કી તરફ દા'વત દી, તો ઉસ પર ઉસકા ગુનાહ ઈતના હી હોગા, જિતના ઉસકે બાદ ઉસ પર અમલ કરનેવાલોં કા હોગા ઔર ઉનકે ગુનાહોંમેં સે કુછ કમ નહીં કિયા જાયેગા."

(ઈમામ મુસ્લિમ ઔર અહમદ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

૭૭. બાલ મેં બાલ મિલાના ઔર જિસ્મ ગુદવાના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"અલ્લાહ ત્આલા કી લા'નત હો જિસ્મ ગુદવાનેવાલી પર ઔર ગુદવાનેવાલીયોં પર, ઔર ઉન ઔરતોં પર જો અબ્રૂ (આઈબ્રો) યા'ની ભવોં કે બાલ ચુનતી હૈં ઔર ઉન ઔરતોં પર ભી જો ચુનવાતી હૈ, ઔર અલ્લાહ કી લા'નત હો ઉન ઔરતોં પર જો હુસ્ન કે લિયે દાંતોં કે દરમિયાન કુશાદગી કરતી હૈ, જો અલ્લાહ કી ખલ્કત કો બદલનેવાલી હૈં."

(ઈમામ બુખારી વ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૫૧૦૪)

એક દૂસરી હદીસ મેં ફરમાયા –

"અલ્લાહ કી લા'નત હો ઉસ ઔરત પર જો (બાલોં કો લંબા યા ફૈલા હુઆ બનાને કે લિયે દૂસરે કિસી મર્દ યા ઔરત કે બાલ) અપને બાલોં મેં યા કિસી ઓર કે બાલોં મેં મિલાએ, ઔર ઉસ ઔરત પર ભી અલ્લાહ કી લા'નત હો, જો કિસી ઔરત સે કહે કે દૂસરે કે બાલ મેરે બાલોં મેં મિલા દે."

ઔર ફરમાયા –

"અલ્લાહ કી લા'નત હો ઉસ ઔરત પર જો ગુદનેવાલી હૈ ઔર ઉસ પર ભી જો ગુદવાનેવાલી હૈ."

૭૮. કિસી મુસલમાન કો લોહા દિખાકર ધમકી દેના :

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

"જિસ શખ્સ ને કિસી (મુસલમાન) ભાઈ કો લોહા દિખાકર ધમકી દી, તો ફરિશ્તે ઉસ પર લા'નત ભેજતે હૈં, અગર-ચે વો ઉસકા હકીકી ભાઈ હો."

(ઇમામ મુસ્લિમ વગૈરહ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

ઇસ શદીદ વઈદ કી તૌજિહા કરતે હુએ એક દૂસરી હદીસ મેં નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ઇરશાદ ફરમાતે હૈં –

"ઇસ લિયે કે તુમમેં કોઈ શખ્સ યે નહીં જાનતા કે શૈતાન ઉસકે હાથ સે (હથ્યાર) ખીંચ લે ઔર વો (શખ્સ) જહન્નમ કે ગળ્હે મેં જા ગિરે."

(ઇમામ મુસ્લિમ ને રિવાયત કિયા હૈ, હદીસ નં. ૨૬૧૭)

૭૯. હરમે મુહરતમ મેં મુલ્હિદાના કામ કરના :

અલ્લાહ તઆલા કા ઇરશાદ હૈ –

"વલ્ મસ્જિદિલ્ હરામિલ્લઝી જઅલ્નાહુ લિન્નાસિ સવા-અનિલ્-આકિફુ ફીહિ વલ્-બાદ. વ-મંય્-યુરિદ્ ફીહિ બિલ્-હાદિમ્ બિ-ઝુલ્મિન્-નુઝિક્હુ મિન્ અઝાબિન્ અલીમ." (હજ્જ : ૨૫)

"ઔર મસ્જિદે-હરામ સે, જિસકો હમને મુકર્રર કિયા હૈ લોગોં કે વાસ્તે, કે ઉસમેં રહનેવાલા ઔર બાહર સે આનેવાલા સબ બરાબર હૈ, ઔર જો કોઈ ભી ઉસકે અંદર રાસ્તી સે હટકર ઝુલ્મ કા રાસ્તા ઇખ્તિયાર કરેગા, હમ ઉસે દર્દનાક અઝાબ ચખાયેંગે."

કુર્આને-કરીમ ઔર સુન્નતે-તય્યિબા કી રોશની મેં પિછલે સફહાત મેં બા'ઝ ઉન અહમ કબીરા ગુનાહોં કા તઝકિરા થા, જિન્હેં ઉલ્માએ-કિરામ ને અપની-અપની તાલિફાત મેં ઔર ખુસૂસન્ ઈમામ ઝહબી રહમતુલ્લાહ અલયહિ ને અપની મશ્હૂર-વ-મા'રૂફ કિતાબ **'અલ-કબાઈર'** મે મુદવ્વન ફરમાયા હૈ.

આખિર મેં હમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆગો હૈં કે વો હમકો ઉન તમામ કબીરા ગુનાહોં સે મહફૂઝ રખેં, જિનસે હમ વાકિફ હૈં યા નહીં હૈં ઔર ઉન તમામ ચીઝોં સે ઈજ્તિનાબ કી તૌફિક દે, જિસે વો પસંદ નહીં ફરમાતા, ઔર જો કોતાહિયાં હો ગઈ હૈ, ઉન્હેં મુઆફ ફરમાએં. નીઝ હમેં ઉસ મુફલિસ કે કબીલ સે ના બનાએ, જિસકે મુતા'લ્લિક નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને યે ફરમાયા હૈ –

''જાનતે હો કે મુફલિસ કૌન હૈ ? મેરી ઉમ્મત મેં દરહકીકત મુફલિસ વો શખ્સ હૈ, જો કિયામત કે રોઝ નમાઝ, રોઝા, ઝકાત વગૈરહ લેકર હાઝિર હોગા, ઔર ઐસી હાલત મેં હાઝિર હોગા કે કિસીકો દુનિયા મેં ગાલી દી હોગી, કિસીકો તોહમત લગાઈ હોગી, કિસીકા માલ હઝમ કર લિયા હોગા, કિસીકી ખૂંરેઝી કી હોગી, યા કિસીકો નાહક મારા-પીટા હોગા, તો જિસ શખ્સ કો, મસ્લન્, ઉસને ગાલી દી હોગી ઉસે ઉસકી નેકીયાં દે દી જાયેગી ઔર દૂસરે કો, મસલન્, જિસકો ઉસને મારા-પીટા હોગા ઉસકો ભી ઉસકી નેકીયાં દે દી જાયેગી, ફિર ઈન મઝાલિમ કે અદા હોને સે પહેલે અગર ઉસકી નેકીયાં ખત્મ હો ગઈ, તો ઉન મઝલૂમોં કે ગુનાહ ઉસકે સર ડાલ દિયે જાયેંગે, ફિર ઉસકો જહન્નમ મેં ફેંક દિયા જાયેગા.'' (ઈમામ અહમદ ઔર તિરમિઝી ને રિવાયત કિયા હૈ, સહીહુલ જામેઅ, ૮૭)

ઈસ લિયે હર મુસલમાન ભાઈ કો અપના ઝાતી મુહાસબા કરના ચાહિયે, કબ્લ ઈસકે કે અલ્લાહ તઆલા કિયામત કે દિન ઉસસે મુહાસબા ફરમાએં, લિહાઝા હર દિન યા હર હફ્તે યા કમ-અઝ-કમ હર મહિને યે મુહાસબા કર લેના ચાહિયે કે ખુદા-નખ્વાસ્તા, ઈસસે કોઈ ઐસા કૌલ વ ફેઅ્લ તો સરઝદ નહીં હો ગયા હૈ, જો સહીહ અકીદે કે મનાફી હોં ? યા દીન કે સુતૂન નમાઝ મેં કોતાહી તો નહીં હો રહી હૈ ? ક્યા ઈસ્લામ કે બકિયા અરકાન સહીહ તૌર પર અદા હો રહે હૈં ? યા મઝકૂરા બાલા કબીરા ગુનાહોં કા વો મુરતકિબ તો નહીં હો રહા હૈ ? ઔર ઉસે તૌબા કી તૌફિક હો રહી હૈ કે નહીં ? લિહાઝા અય ભાઈ ! આપ કો સચ્ચી તૌબા કરને મેં જલ્દી કરની ચાહિયે, ક્યૂં કે કબીરા ગુનાહ સચ્ચી તૌબા કરને સે મુઆફ કર દિયે જાતે હૈં. (ઈન્-શા અલ્લાહ)

ઈસી તરહ તૌબા અન્-નસૂહ (સચ્ચે દિલસે તૌબા) કી ચંદ શરતેં હૈં –

અવ્વલ : ગુનાહ કે ઈર્તિકાબ પર શરમિંદા હોના.

દોમ : ગુનાહ કો દોબારા ના કરને કા અઝ્મે-મુસમ્મમ કરના.

સોમ : ઈખ્લાસ કે સાથે સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા કી રિઝા કે લિયે તૌબા કરના.

ચહારુમ : ગુનાહ કે ઈર્તિકાબ મેં હુકૂકુલ-ઈબાદ કી હક્ક-તલ્ફી કી સૂરત મેં હક્ક કો સાહબે-હક તક પહુંચાના; જૈસે આપને કિસી શખ્સ કો ગાલી દી યા ઝબરદસ્તી ઉસસે કોઈ ચીઝ હાસિલ કર લી, તો સબસે કબ્લ ઈન હુકૂક કો વાપસ કિયા જાયે ઔર ઉસસે મુઆફી કી દરખ્વાસ્ત કી જાયે.

ઔર અગર કિસી સે ઐસા કબીરા ગુનાહ સરઝદ હુઆ હો, જિસમેં કિસી દૂસરે શખ્સ કી હક્ક-તલ્ફી ના હુઈ હો, તો ઉસસે તૌબા કરને કે લિયે મઝકૂરા બાલા પહલી તીન શરતેં કાફી હૈ.

હમ અલ્લાહ તઆલા સે દસ્ત-બ-દુઆ હૈં કે વો હમારે ગુનાહોં કો મુઆફ ઔર તૌબા કો કુબૂલ ફરમાએં. "ઈન્નહુ સમીઉમ્-મુજીબ." (વહ સુનતા હૈ ઔર જવાબ દેતા હૈ.)

નબી અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા – **"હર આદમી સે ગલતી સરઝદ હોતી હૈ, લેકિન ગલતી કરનેવાલોં મેં અચ્છે વો લોગ હૈં, જો તૌબા કર લેતે હૈં."** (ઈમામ અહમદ ઔર તિરમિઝી વગૈરહ ને રિવાયત કિયા હૈ.)

કબીરા ગુનાહ કે મુતા'લ્લિક યહાં યે બાત વાઝેહ કર દેના મુનાસિબ મા'લૂમ હોતા હૈ કે જબ ગુનાહે-કબીરા કિસીસે સરઝદ હોતા હૈ, તો ઉસકા ગુનાહ સિર્ફ ઉસી શખ્સ તક મહદૂદ રહતા હૈ; હાં, અગર ઉસને કિસી દૂસરે કી ઉસકે ઈર્તિકાબ કરને મેં મદદ કી હૈ, તો ઉસકો ભી મુર્તકિબ હોનેવાલેકી તરહ ગુનાહ મિલેગા, ઔર યહી ઉસૂલ ગુનાહે-સગીરા કે મુતા'લ્લિક ભી હૈ.

ઈસ લિયે હર મુસલમાન કો દાઈએ-ખૈર હોના ચાહિયે ઔર દાઈએ-શર વ મઅસિયત નહીં હોના ચાહિયે.

અલ્લાહ તઆલા હમ સબ લોગોં કો ઈસસે મહફૂઝ રખે –

اِنَّهُ سَمِيْعٌ مُجِيْبٌ ، وَ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى عَبْدِهٖ وَ رَسُوْلِهٖ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، وَآخِرُ دَعْوَانَا اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ.

ફસ્લ

બા'ઝ ઉન ગુનાહોં કા બયાન, જિનકે કબીરા હોને મેં એહતિમાલ હૈ :–

- રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

  "જિસને કિસીકી બીવી યા ગુલામ કો ઉસકે ખિલાફ ભડકાયા, વો હમમેં સે નહીં."

  (મુલાહેઝા હો : સિલસિલતુલ અહાદીસ અલ-સહીહા, હદીસ નં. ૩૨૪)

- રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

  "જિસને અપને (મુસલમાન) ભાઈ કો એક સાલ તક છોડે રખા, તો યે ઉસકા ખૂન બહાને કી માનિંદ હૈ." (ઇસકો ઇમામ અહમદ ઔર અબૂ દાઉદ વગૈરહને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૫૮૧)

- રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

  "અલ્લાહ કી મુકર્રર કરદા કિસી હદ કે નિફાઝ મેં, જિસકી સિફારિશ હાઈલ હો ગઈ, ઉસને અલ્લાહ કે અમ્ર કી મુખાલિફત કી." (ઇસકો અબૂ દાઉદ ઔર તબરાની વગૈરહને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૬૧૯૬)

- રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

  "મુનાફિક કો સરદાર ના કહો, ક્યૂં કે અગર વો તુમ્હારા સરદાર હો ગયા તો સમજો કે તુમને અપને રબ કો નારાઝ કર દિયા." (ઇસકો ઇમામ અહમદ, અબૂ દાઉદ ઔર નિસાઈ ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૭૪૦૫)

- રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

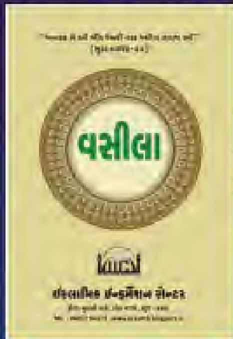
  "જિસને બિલા ઇજાઝત કિસીકે ઘર મેં ઝાંકા તો ઉસકે લિયે રવા હૈ કે ઉસકી આંખે ફોડ દેં." (ઇસકો ઇમામ મુસ્લિમ ને રિવાયા કિયા હૈ)

- રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ-સલ્લમ ને ફરમાયા –

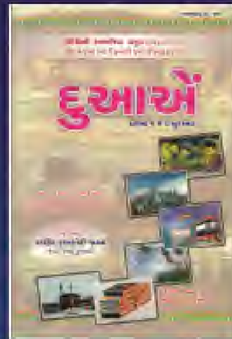
  "વો શખ્સ અલ્લાહ તઆલાકા ભી શુક્રગુઝાર નહીં હો સકતા, જો લોગોં કા શુક્ર અદા ના કરે." (ઇસે ઇમામ અહમદ, અબૂ દાઉદ ઔર ઇબ્ને હિબ્બાન ને રિવાયત કિયા હૈ, મુલાહેઝા હો : સહીહુલ જામેઅ, હદીસ નં. ૭૭૧૯)

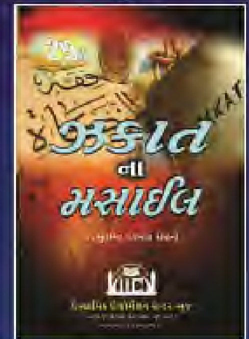
ઈસ્લામિક ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર-કચ્છ દ્વારા પ્રકાશિત કેટલાક પુસ્તકો

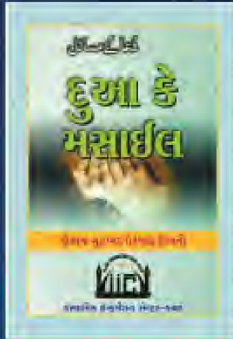

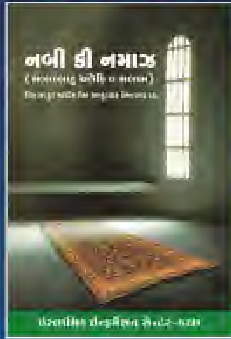

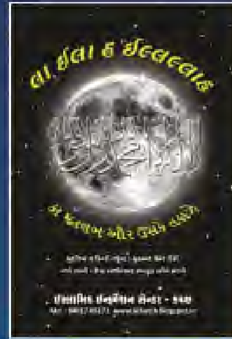

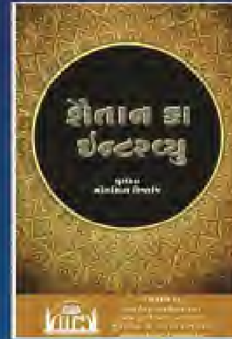

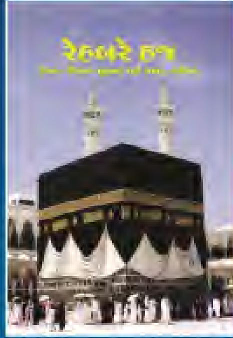

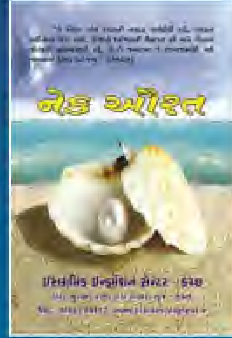

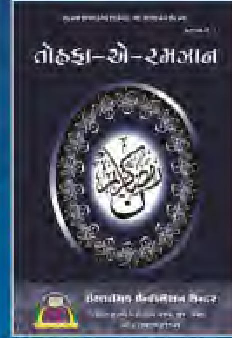

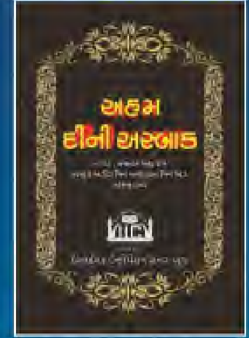

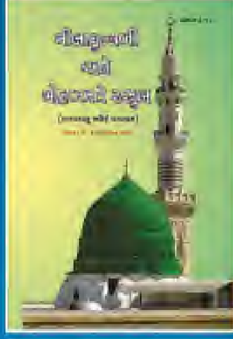
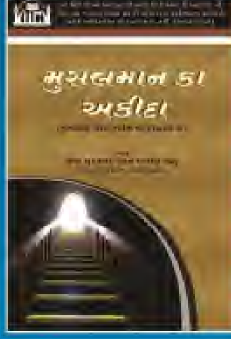

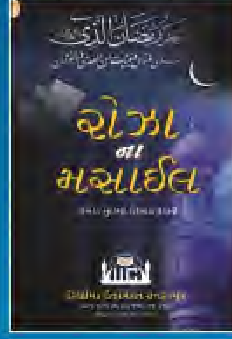

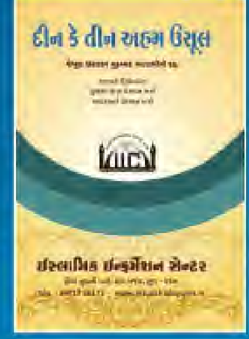

ઈસ્લામિક ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર-કચ્છ

નૂરાની હોટલ પાસે, ડાંડા બજાર, ભૂજ (કચ્છ)
મો. : +91 8401786172
Blog : www.iickutch.blogspost.in